

Fiscaliteiten 2022

De 100 meest gestelde vragen over auto & fiscus

VOORWOORD

Na het succes van de vernieuwde uitgave van Auto & Fiscus zetten we dat met de editie 2022 graag voort! Dat het nieuwe kabinet de autobelastingen wil vereenvoudigen, geeft ook wel aan hoe nuttig een praktisch overzicht is van antwoorden op de meestgestelde vragen over de auto en fiscus. In dit boek hebben wij er 100 voor je op een rij gezet. Dit jaar met extra aandacht voor de diverse mogelijkheden om te profiteren van de milieu-voordelen.

Ook de SEBA en de SEPP-subsidies ontbreken niet in dit boek. Evenmin de laatste stand van zaken rondom de milieu-investeringsaftrek en de bijtelling voor privégebruik. Naast alle nieuwe regelingen besteden wij vanzelfsprekend ook aandacht aan al iets langer bestaande regels. Variërend van motorrijtuigenbelasting en bpm tot aan de btw-aftrek bij gebruik van de keuzeregeling als ondernemer. Zowel de bestelauto als de personenauto komt daarbij aan bod.

De tekst van dit boekje is gebaseerd op de wetgeving en jurisprudentie per eind december 2021, zodat ook de wijzigingen uit het Belastingplan 2022 in dit boek zijn verwerkt.

Wij wensen je veel succes bij het gebruik van de tips in dit boek!

Januari 2022
mr. Heleen Elbert

DISCLAIMER/COPYRIGHT

Hoewel aan het samenstellen van de inhoud van dit boek de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteurs noch de uitgever enige aansprakelijkheid voor het gebruik van de in dit boek opgenomen informatie zonder uitdrukkelijke betrokkenheid van de auteurs bij advisering in het concrete geval en staan zij niet in voor afwezigheid van eventuele (druk) fouten en onvolledigheden.

Alle namen die in de voorbeelden in dit boek zijn gebruikt, zijn ontsproten aan de fantasie van de auteurs. Elke gelijkenis met bestaande personen of ondernemingen berust dan ook op louter toeval.

ISSN 2214-5052

© Januari 2022. Copyright van deze uitgave berust bij Elbert Fiscaal., mr. Heleen Elbert. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUDSOPGAVE VAN DE BEHANDELDE VRAGEN

Bijtelling

1. Wanneer geldt er een bijtelling voor de auto van de zaak? - 11
2. Hoe hoog is de bijtelling in 2022? - 12
3. Over welk bedrag wordt de bijtelling berekend? - 13
4. Hoe wordt de catalogusprijs vastgesteld? - 14
5. Welke overgangsregeling geldt er voor de bijtelling? - 15
6. Wanneer is een bestelauto uitgezonderd van de bijtelling? - 16
7. Welke bestelauto's zijn (vrijwel) uitsluitend geschikt voor goederenvervoer? - 17
8. Is de vergoeding voor privégebruik aftrekbaar? - 18
9. Hoe verloopt de inhouding van de belasting over de bijtelling? - 20
10. Kan ik zorgen dat ik geen bijtelling krijg? - 21
11. Hoe moet een sluitende rittenregistratie er uit zien? - 21
12. Hoe controleert de belastingdienst mijn rittenregistratie? - 23
13. Wat is een 'verklaring geen privégebruik auto'? - 24
14. Kan ik mijn bestelauto ook zonder een rittenregistratie rijden? - 27
15. Is mijn woon-werkverkeer privé of zakelijk? - 29
16. Geldt de bijtelling ook binnen autobedrijven? - 29
17. Hoe werkt de bijtelling als een ondernemer een auto van de zaak heeft? - 31
18. Welke kosten kan ik als ondernemer aftrekken als ik mijn privéauto gebruik? - 33
19. Wat is voordeliger voor ondernemers: een auto van de zaak of een privéauto? - 34
20. Kan ik de auto uit mijn onderneming naar privé overboeken? - 35
21. Hoe hoog is de bijtelling als ik niet het hele jaar in een auto van de zaak rijd? - 36
22. Ik gebruik mijn auto ook voor andere werkzaamheden. Wat doet dat met mijn bijtelling? - 38

- 23. Ik gebruik een wachtdienstauto. Hoe zit het met mijn kilometers? - 39
- 24. Kan de werkgever mij een vaste reiskostenvergoeding geven voor mijn privéauto? - 40
- 25. Kan de werkgever verkeersboetes onbelast vergoeden? - 42
- 26. Welke mogelijkheden biedt de werkkostenregeling voor parkeerkosten? - 43

Omzetbelasting / btw

- 27. Hoeveel btw krijg ik terug op mijn autokosten? - 45
- 28. Maakt het voor de btw uit hoeveel ik mijn zakelijke auto privé gebruik? - 45
- 29. Is woon-werkverkeer voor de btw zakelijk of privé? - 47
- 30. Krijg ik als ondernemer ook btw terug op mijn privéauto? - 48
- 31. Gelden er voor bestelauto's andere btw-regels dan voor personenauto's? - 49
- 32. Moet ik btw afdragen over een eigen bijdrage van mijn medewerkers? - 50
- 33. Wat zijn de btw-gevolgen van een reiskostenvergoeding? - 51
- 34. Hoe verloopt de btw-heffing als ik een auto verkoop? - 51
- 35. Hoe verloopt de btw-heffing bij de margeregeling? - 52
- 36. Is de margeregeling verplicht? - 53
- 37. Moet ik btw berekenen op de verkoop van een auto aan een buitenlandse koper? - 54
- 38. Hoe kan ik de btw-druk op mijn leaseauto verminderen? - 55

Belasting van personenauto's en motorrijwielen (bpm)

- 39. Wat is bpm precies? - 57
- 40. Op welke auto's wordt bpm geheven? - 58
- 41. Hoe hoog is het bpm-tarief in 2022? - 59
- 42. Moet er bpm worden voldaan op een ingevoerde auto? - 60
- 43. Wanneer geldt de bpm-vrijstelling voor ondernemers? - 61
- 44. Hebben overheidsinstellingen recht op de bpm-vrijstelling voor bestelauto's? - 62
- 45. Wat gebeurt er als ik niet meer aan de eisen van de ondernemersvrijstelling voldoe? - 63
- 46. Welk formulier moet ik gebruiken voor de doorschuifregeling? - 64

- 47. Is bpm verschuldigd bij export, diefstal of sloop van een bestelauto? - 65
- 48. Hoe worden rolstoelgebruikers gecompenseerd voor de bpm? - 65
- 49. Bij verkoop wordt er gesproken over rest-bpm. Wat is dat? - 66
- 50. Is er bpm verschuldigd bij wijziging van de tenaamstelling of aanpassing van de auto? - 68
- 51. Welke auto's komen in aanmerking voor een vrijstelling? - 69
- 52. Ik werk in het buitenland. Mag ik een auto met buitenlands kenteken gebruiken? - 70
- 53. Ben ik bpm verschuldigd over een buitenlandse huurauto? - 71
- 54. Ben ik bij immigratie bpm verschuldigd over mijn auto? - 72
- 55. Krijg ik bij export of bij emigratie een deel van mijn bpm terug? - 72
- 56. Kan ik bpm terugvragen bij sloop of total loss van mijn personenauto? - 73
- 57. Welke tegemoetkoming geldt er voor bijzondere voertuigen? - 74
- 58. Krijg ik op een taxi de bpm nog terug? - 75
- 59. Wat wijzigt er per 2022 in het belastbare feit van de bpm? - 76
- 60. Welke lange termijnontwikkelingen zijn er voor de bpm? - 77

Motorrijtuigenbelasting

- 61. Wanneer moet er motorrijtuigenbelasting betaald worden? - 79
- 62. Maakt het nog wat uit of ik een geel of een grijs kenteken heb? - 80
- 63. Zijn er ook auto's waarvoor een bijzonder tarief of vrijstelling geldt? - 80
- 64. Ik heb een gasinstallatie ingebouwd. Klopt het dat ik nu meer mrb ga betalen? - 82
- 65. Ik heb mijn grijs kentekenauto omgebouwd tot geel kenteken. Wat nu? - 82
- 66. Hoe is de vrijstelling voor oldtimers geregeld? - 83
- 67. Moet ik motorrijtuigenbelasting betalen over mijn caravan en aanhangwagen? - 83
- 68. Voor mijn werk ga ik naar het buitenland. Hoef ik dan geen mrb meer te betalen? - 84
- 69. Zijn buitenlandse ingezetenen in Nederland mrb verschuldigd? - 84
- 70. Ik ga mijn auto uitvoeren of laten slopen. Krijg ik dan de mrb terug? - 85
- 71. Ik ga mijn auto verkopen. Krijg ik nu nog mrb terug? - 85

Elektrisch rijden en nieuwe mobiliteit

- 72. Hoe hoog is de bijtelling op een elektrische of waterstofauto in 2022? - [87](#)
- 73. Welke bijtellingsplannen voor EV's zijn er voor de komende jaren? - [88](#)
- 74. Telt de waarde van een laadpaal mee voor de bijtelling? - [89](#)
- 75. Kan ik als berijder mijn elektriciteitskosten onbelast vergoed krijgen? - [89](#)
- 76. Hoeveel bpm zit er op een elektrische auto? - [90](#)
- 77. Voor welke auto's geldt het mrb-nihiltarief in 2022? - [91](#)
- 78. Welk mrb-tarief geldt er voor plug-in hybride auto's? - [91](#)
- 79. Hoeveel milieu-investeringsaftrek is er mogelijk voor een elektrische auto? - [92](#)
- 80. Komt een elektrische auto in aanmerking voor de investeringsaftrek? - [93](#)
- 81. Welke subsidieregelingen zijn er voor een EV? - [94](#)
- 82. Voor welke auto's kan ik profiteren van de versnelde afschrijving? - [96](#)
- 83. Krijg ik bijtelling voor gebruik van een deelauto? - [97](#)
- 84. Is een mobiliteitsbudget voor mij een goede oplossing? - [98](#)
- 85. Geldt de bijtelling ook bij private lease? - [99](#)
- 86. Hoeveel bijtelling geldt er voor een fiets van de zaak? - [100](#)
- 87. Hoe werkt een cafetariaregeling? - [101](#)
- 88. Kan ik bij een fiets van de zaak een reiskostenvergoeding krijgen? - [101](#)

Ondernemersregelingen

- 89. Waarop krijg ik de subsidieregeling voor emissieloze bedrijfsauto's (SEBA)? - [103](#)
- 90. Op welke auto's krijg ik investeringsaftrek? - [104](#)
- 91. Wat doe ik met investeringsaftrek rondom de jaarwisseling? - [106](#)
- 92. Hoe snel mag ik een auto afschrijven? - [107](#)
- 93. Van welke faciliteiten kan ik als startende ondernemer gebruik maken? - [108](#)
- 94. Wat wordt verstaan onder boekwinst? - [109](#)
- 95. Kan ik de boekwinst meenemen naar een nieuwe investering? - [110](#)

Leasing

- 96. Wat is operational lease? - [113](#)
- 97. Wat is financial lease? - [113](#)
- 98. Wat heeft de voorkeur: kopen of leasen? - [114](#)
- 99. Wanneer kan ik investeringsaftrek krijgen op een geleaste auto? - [115](#)
- 100. Heb ik recht op bpm-vrijstelling bij een geleaste bestelauto? - [116](#)

1

“ WANNEER GELDT ER EEN BIJTELLING VOOR DE AUTO VAN DE ZAAK? ”

De ‘bijtelling’ is het spraakgebruik voor de waardering van het loon in natura voor het privégebruik van een auto van de zaak. Dit loon wordt via een vast percentage belast, het zogenaamde ‘autokostenforfait’. Iedereen die een auto ter beschikking gesteld heeft gekregen van de werkgever, krijgt in principe te maken met die bijtelling bij het inkomen. Het maakt daarbij niet uit of de werkgever de auto leaset of de auto heeft gekocht. De bijtelling wordt bij werknemers bij het belaste loon geteld. De werkgever draagt hierover loonbelasting en premies af.

Ondernemers krijgen ook een bijtelling voor hun privégebruik van de zakelijke auto als de auto tot het vermogen van de onderneming behoort. In principe komen dan alle autokosten in aftrek op de winst. Gebruikt de ondernemer de auto ook voor privéritten, wordt de aftrek van de kosten voor een deel gecorrigeerd door een privéonttrekking (de ‘bijtelling’) weer bij de winst te tellen.

Op de bijtelling gelden uitzonderingen en ook geldt er een tegenbewijsregeling. Die worden verderop uitvoerig toegelicht.

Ook voor vrachtauto’s en motorfietsen kun je een soort bijtelling krijgen. De bijtelling is dan echter geen vast percentage, maar is afhankelijk van het werkelijke privégebruik.

Het kan ook voorkomen dat je als werknemer de auto zelf koopt, maar dat je werkgever je alle autokosten vergoedt (onderhoud, brandstof, verzekering, financieringslasten e.d.). Dan is er fiscaal ook sprake van een door de werkgever ter beschikking gestelde auto, zodat je een bijtelling voor het privégebruik van de auto krijgt, tenzij die vergoeding niet boven de € 0,19 per zakelijke kilometer uitkomt. Een privéleasecontract in combinatie met een mobiliteitsbudget blijft in principe buiten de bijtelling

2

“ HOE HOOG IS DE BIJTELLING IN 2022? ”

Uitgangspunt van de bijtelling is een percentage van 22% van de catalogusprijs. Dat percentage geldt bij een datum eerste toelating vanaf 2017.

Voor auto's met een nihiluitstoot van CO₂ geldt in 2022 een bijtelling van 16% van de catalogusprijs. Dat percentage staat overigens niet letterlijk zo in de wet: Formeel is het zo geregeld dat er een korting van 6 procentpunten wordt gegeven op het basispercentage van 22%.

In 2022 wordt deze korting voor auto's met een 'datum eerste toelating' in 2022 en voor auto's waarvoor de 60-maandsperiode van de overgangsregeling verstreken is, niet meer toegepast op het deel van de catalogusprijs boven de € 35.000, tenzij het een waterstofauto of een zonnecelauto is.

De datum eerste toelating is de datum waarop het kenteken is ingeschreven in het kentekenregister, in Nederland of het buitenland.

De Tweede Kamer zal de mate van gebruik van de bijtellingskorting voor elektrische auto's periodiek evalueren. Het forfait kan dan indien nodig voor nieuwe gevallen bijgesteld worden. Voor al ingezette auto's geldt wettelijk nog steeds de overgangsregeling dat bij aanpassing van het forfait het oude tarief nog blijft gelden zolang er nog geen 60 maanden verstreken zijn na de datum van eerste toelating van de auto.

Voor auto's vanaf 15 jaar (oldtimers/youngtimers) geldt weliswaar een hoger percentage (35%), maar dat percentage wordt dan berekend over de werkelijke waarde van de auto in plaats van over de catalogusprijs.

Bij excessief privégebruik kan de belastingdienst een hoger basispercentage dan 22% berekenen. De bewijslast hiervoor ligt bij de belastingdienst.

Tip: Voor ondernemers geldt de bijzondere regeling dat de bijtelling niet hoger is dan de daadwerkelijke totale autokosten in het betreffende jaar. Al kan het in dat geval soms voordeliger zijn de auto tot het privévermogen te rekenen (bij aanschaf) en de zakelijke kilometers van de winst af te trekken.

VOORBEELD

Jeniene heeft een auto van de zaak. Zij houdt geen rittenregistratie bij. De auto heeft een cataloguswaarde van € 27.500.

Bij Jeniene wordt maandelijks 1/12 van de totale bijtelling van 22% van € 27.500 bij haar belaste loon opgeteld. Over deze € 504 wordt loonheffing ingehouden. Bij een belastingtarief van 37,07%, en afgezien van het effect van de inkomensafhankelijke heffingskortingen, kost het privégebruik van deze auto haar maandelijks € 187 aan loonheffing.

3

“ OVER WELK BEDRAG WORDT DE BIJTELLING BEREKEND? ”

De bijtelling wordt berekend over de catalogusprijs van de auto. Voor een personenauto is de catalogusprijs de nieuwprijs van de auto inclusief bpm en btw. Ook voor bestelauto's geldt de nieuwprijs inclusief bpm en btw.

Bij de catalogusprijs tellen de af-fabriek gemonteerde opties mee. Bij de dealer aangebrachte accessoires tellen niet mee voor de bijtelling.

Autobedrijven moeten van de Autoriteit Consument en Markt prijzen vermelden inclusief de kosten van rijklaar maken. Deze zogenaamde all-inprijzen gelden echter niet voor de berekening van de bijtelling. Voor de bijtelling horen de afleverkosten niet bij de catalogusprijs. Eventuele bedongen kortingen hebben ook geen invloed op de bijtelling.

Voor de bijtelling van oldtimers en youngtimers is de werkelijke waarde van de auto van belang en niet de catalogusprijs. Het moet dan gaan om auto's van 15 jaar of ouder. Voor het bepalen van de 15-jaarstermijn wordt uitgegaan van de dag waarop de auto voor het eerst in gebruik is genomen.

VOORBEELD

Lilian heeft een auto van de zaak met een oorspronkelijke catalogusprijs van € 48.990. Zij gebruikt deze auto ook privé. Haar auto is 16 jaar oud. Op internet zou deze auto een verkoopprijs kunnen opleveren van € 8.000. Als die auto het hele jaar aan Lilian ter beschikking staat, bedraagt de bruto bijtelling op jaarbasis € 2.800 (35% van € 8.000).

4

“ HOE WORDT DE CATALOGUSPRIJS VASTGESTELD? ”

De bijtelling wordt berekend over de catalogusprijs. Dat is de prijs zoals de fabrikant of importeur die aan het publiek bekendgemaakt heeft. De catalogusprijs is onder meer van belang voor de bijtelling voor privégebruik van een auto van de zaak, maar ook voor de bpm bij registratie van een bestelauto en voor de bepaling van de bpm-afschrijving bij registratie van gebruikte voertuigen.

Eventuele kortingen in de vorm van prijsverminderingen in publiekelijk bekendgemaakte prijslijsten werken daardoor ook door in de bijtelling. Individuele kortingen die bij aankoop worden verleend, hebben geen effect op de bijtelling.

5

“ WELKE OVERGANGSREGELING GELDT ER VOOR DE BIJTELLING? ”

Er geldt een goede overgangsregeling als de CO₂-uitstootnormen of de percentages van een bijtellingscategorie veranderen. Daarmee heb je als rijder van een auto in een kortingscategorie zekerheid over de hoogte van de bijtelling op de auto die je vaak meerdere jaren rijdt.

Voor nieuwe auto's geldt de indeling in een lagere bijtellingscategorie steeds voor een periode van 60 maanden, te rekenen vanaf de eerste dag van de maand volgend op de datum van eerste toelating.

Aan het eind van die 60 maandenperiode wordt op basis van de dan geldende bijtellingstabel een nieuw bijtellingspercentage vastgesteld. In 2022 kunnen dan alleen nulemissieauto's een korting krijgen.

Bij de nieuwe bijtellingsregels per 2017 (waarbij de kortingen op basis van de CO₂-uitstoot zijn afgeschaft, behalve voor nulemissieauto's) is ook een overgangsregeling getroffen voor auto's die uiterlijk 31 december 2016 al voor het eerst tennaamgesteld zijn. Voor die auto's blijft de oude wetgeving gelden.

Na afloop van die 60-maandenperiode wordt bekeken of er op basis van de dan geldende bijtellingsregels nog een korting van toepassing is. Dat is nu alleen bij nulemissieauto's het geval. Die auto's krijgen dan in 2022 een korting van 6 procentpunten over de eerste € 35.000 catalogusprijs. Die korting wordt dan afgetrokken van het basispercentage uit de oude regeling, ofwel van 25%. De bijtelling wordt dan 19% over maximaal € 35.000. Over het meerdere geldt voor deze elektrische auto's dan een bijtelling van 25%.

Geldt na de eerste 60 maanden geen korting meer, dan geldt op auto's met een eerste tennaamstelling vóór 2022 na afloop van de 60-maandenperiode het basispercentage van de wetgeving zoals die luidde per 31 december 2016. De bijtelling wordt dan 25%.

6

“ WANNEER IS EEN BESTELAUTO UITGEZONDERD VAN DE BIJTELLING? ”

Als aan specifieke inrichtingseisen is voldaan, is er fiscaal sprake van een bestelauto, ook wel een auto met ‘grijs kenteken’ genoemd. Ook voor auto’s met een grijs kenteken gelden in principe de normale regels voor de bijtelling. Wel geldt er een uitzondering voor de bestelauto’s die (vrijwel) uitsluitend geschikt zijn voor goederenvervoer, bestelauto’s waar werknemers buiten werktijd privé geen gebruik van kunnen maken omdat deze op de zaak achterblijven, en bestelauto’s waarvoor een overeenkomst met een verbod op privégebruik is opgesteld tussen werkgever en werknemer.

Ook voor doorlopend afwisselend gebruikte bestelauto’s geldt het forfaitaire bijtellingspercentage niet. In plaats daarvan is de werkgever dan een jaarlijkse eindheffing van € 300 per bestelauto verschuldigd.

Tip: Let er bij een verbod op privégebruik als werkgever op dat je toezicht moet houden op het naleven van het verbod én bij overtreding een passende sanctie moet opleggen. Bovendien moet je het ondertekende verbod goed bewaren zodat je het aan de belastingdienst kunt laten zien. De werkgever kan toezicht houden op het naleven van het verbod door bijvoorbeeld kilometerstanden te controleren (bijvoorbeeld op garagenota’s), na te gaan waar en wanneer verkeersovertredingen zijn gemaakt en de hoeveelheid verbruikte brandstof in de gaten te houden. Leg ook goed vast dat je het toezicht daadwerkelijk hebt uitgeoefend, bijvoorbeeld door een paraaf te zetten. Als werkgever moet je je wel realiseren dat het risico op naheffing en boetes in geval van zo’n verbod op privégebruik geheel bij jou als werkgever ligt. Bij een rittenregistratie plus een ‘verklaring geen privégebruik’ of bij een ‘verklaring uitsluitend zakelijk gebruik bestelauto’ is dat risico iets kleiner.

Wordt een bestelauto in verband met de aard van de werkzaamheden doorlopend en afwisselend door twee of meer werknemers gebruikt, dan kun je als werkgever volstaan met een eindheffing

van € 300 per auto. Die eindheffing draag je dan als werkgever aan de belastingdienst af. Op het loon van de werknemers hoeft je dan niets in te houden. Deze situatie kan zich bijvoorbeeld voordoen bij een installatiebedrijf waarbij in een bepaalde week werknemer A op maandag en dinsdag een bepaalde bestelauto meeneemt, op woensdag en donderdag werknemer B en op vrijdag werknemer C, terwijl op andere dagen en in andere weken een totaal ander gebruik van de diverse bedrijfsauto’s door de diverse medewerkers plaatsvindt. Als iemand ’s avonds steeds dezelfde auto mee naar huis neemt, is er geen sprake van doorlopend afwisselend gebruik. Van doorlopend afwisselend gebruik is ook geen sprake als er bij een bedrijf bijvoorbeeld twee werknemers en twee bestelauto’s zijn, die dagelijks worden gewisseld. Tot slot kun je deze regeling niet toepassen wanneer je precies weet wat het privégebruik van elke werknemer is, bijvoorbeeld door een zogenoemd black-box systeem.

7

“ WELKE BESTELAUTO’S ZIJN (VRIJWEL) UITSLUITEND GESCHIKT VOOR GOEDERENVERVOER? ”

Het verschil tussen een bijtellingsuitzondering en de tegenbewijsregeling, ligt niet alleen in het feit dat je bij een uitzondering je ritten niet hoeft bij te houden. Belangrijker is namelijk dat een uitzondering betekent dat de auto niet onder het ‘autokostenforfait’ met een procentuele bijtelling valt. Rij je wel privé met zo’n uitgezonderde bestelauto, dan is het aantal privékilometers belast tegen de werkelijke kilometerkostprijs.

Welke bestelauto’s onder deze uitzondering vallen, staat niet letterlijk in de wet. Wel kun je uit de toelichting op het wetsvoorstel van destijds afleiden dat vooral gedacht is aan bestelauto’s die alleen een chauffeursstoel hebben en geen andere zitplaatsen. Naast auto’s waarbij dat af-fabriek het geval is, kan deze uitzondering daarom ook gelden voor bestelauto’s waarvan de bijrijdersstoel of anderhalfzitsbankje verwijderd is. De bevestigingspunten moeten dan

overigens ook min of meer definitief onklaar gemaakt zijn.

De rechtspraak laat inmiddels zien dat er nog meer auto's onder deze uitzondering kunnen vallen. Dat betreft situaties waarin er een procedure gevoerd is over deze uitzondering, in situaties waarin er wél een rijderszitplaats was. Zo is er een arrest van de Hoge Raad waarin de uitzondering ook geldt voor een grote bestelauto van een bloemist, waarbij die bestelauto was voorzien van specifieke inrichting en een rijderszitplaats. Deze viel ook onder de uitzondering. De belastingdienst gaat volgens intern beleid akkoord wanneer een bestelauto minimaal 2,60 meter hoog en 6,50 meter lang is of wanneer deze voor 90% of meer uit laadruimte bestaat.

Tip: Wil je met de belastingdienst geen discussies achteraf over deze uitzondering? Dan is het aan te raden om de rijdersuitzondering vooraf met de belastingdienst af te stemmen.

Een bestelauto met een dubbele cabine valt op grond van de jurisprudentie nooit onder deze uitzondering. Die bestelauto is dan immers niet alleen voor goederenvervoer, maar ook voor personenvervoer geschikt.

8

“ IS DE VERGOEDING VOOR PRIVÉGEBRUIK AFTREKBAAR? ”

Het komt regelmatig voor dat werkgevers en werknemers in de arbeidsvoorwaarden een vergoeding voor het privégebruik van de auto afspreken. Zo'n vergoeding kan bijvoorbeeld een vast bedrag per maand zijn, of een bedrag per gereden privékilometer. Voor de bijtelling is belangrijk dat afgesproken is het gaat om een bijdrage “voor privégebruik”.

Die bijdrage kan dan via verwerking in de loonadministratie worden afgetrokken van de belaste bijtelling. De bijtelling mag hierdoor in dat jaar niet negatief worden.

Naast een vergoeding voor privékilometers kan het ook zo zijn dat een werknemer om privéredenen een duurdere auto wil rijden dan de binnen het bedrijf geldende autoregeling toestaat (de zogenaamde ‘leasenormoverschrijding’, ‘bovennormbijdrage’ of ‘luxe-bijdrage’) en dat de werknemer hiervoor een vergoeding aan de werkgever betaalt.

Als dit een afzonderlijke vergoeding is, los van de vergoeding voor privégebruik, is deze vergoeding aftrekbaar in de verhouding waarin de privékilometers staan ten opzichte van het totale aantal kilometers. Wel keurt de belastingdienst het goed dat zo'n leasenormoverschrijding wordt opgenomen in de bijdrage voor privégebruik. Je moet dan wel expliciet schriftelijk vastleggen dat het een vergoeding “voor privégebruik” betreft. In zo'n vergoeding voor privégebruik kunnen daarnaast bijvoorbeeld ook de eventuele afkoopsom bij einde van de dienstbetrekking en de kosten van accessoires worden meegenomen.

Heb je als werkgever en werknemer samen afgesproken dat de hogere eigen bijdrage (bijvoorbeeld door die bovennormbijdrage) volledig is bedoeld als een bijdrage voor het privégebruik, dan mag je dus de hele bijdrage in mindering brengen op de bijtelling. Maar als je samen niets of iets anders hebt afgesproken, dan mag dit niet. Bijvoorbeeld als de werknemer ook een bijdrage moet betalen terwijl hij geen bijtelling privégebruik auto heeft.

9

“ HOE VERLOOPT DE INHOUDING VAN DE BELASTING OVER DE BIJTELLING? ”

Heb je als ondernemer bijvoorbeeld een eenmanszaak of vennootschap onder firma en rijd je in een auto van de zaak, dan geef je de bijtelling aan via je winst uit onderneming in je aangifte inkomstenbelasting. Volgens de terminologie die voor ondernemers geldt, is er dan sprake van een “onttrekking” voor privégebruik.

Ben je werknemer met een auto van de zaak, dan loopt de belastingheffing anders: Je werkgever moet loonbelasting inhouden en afdragen over de bijtelling voor privégebruik van de ter beschikking gestelde auto. Als je als werknemer voor het privégebruik een eigen bijdrage betaalt aan je werkgever, zal de werkgever daar rekening mee houden. De eigen bijdrage komt dan in mindering op de bijtelling voordat de loonbelasting wordt berekend.

De werkgever is verantwoordelijk voor een juiste afdracht aan loonbelasting. In situaties waarin een werknemer een sluitende rittenregistratie bijhoudt om aan te tonen dat hij of zij niet meer dan 500 km per jaar privé rijdt, is de werkgever in principe ook verantwoordelijk voor de juistheid van die rittenregistratie. Dat risico kun je als werkgever echter uitsluiten, uitzonderingen daargelaten. Als je beschikt over een “verklaring van geen privégebruik auto” van de desbetreffende werknemer, kan de belastingdienst bij een onjuiste of onvolledige kilometeradministratie de bijtelling naheffen bij de werknemer in plaats van bij de werkgever, tenzij je als werkgever wist of kon weten dat deze verklaring ten onrechte is afgegeven.

Tip: Ben je werkgever en wil je medewerker een rittenregistratie bijhouden? Vraag dan om een verklaring geen privégebruik.

10

“ KAN IK ZORGEN DAT IK GEEN BIJTELLING KRIJG? ”

Allereerst moet je beoordelen of het om een auto van de zaak gaat en of die (personen- of bestel) auto wel “ter beschikking staat” in de zin van de bijtelling. Als dat het geval is, kijken we eerst of er een uitzondering van toepassing is. Dat is vooral bij bestelauto’s aan de orde.

Als de auto ter beschikking staat en er geen uitzondering van toepassing is, is het uitgangspunt een bijtelling voor privégebruik. Of de auto ook daadwerkelijk privé gebruikt wordt, maakt niet uit. Het gaat bij de bijtelling om de beschikkingsmacht, niet over het werkelijke gebruik. Wel is het mogelijk om de bijtelling voor het privégebruik van een auto van de zaak te voorkomen door te bewijzen dat je op jaarbasis niet meer dan 500 kilometer privé met de auto rijdt. Dit kan bijvoorbeeld door middel van een sluitende rittenregistratie.

Voor bestelauto’s kan de bijtelling ook worden voorkomen met een zogenoemde “Verklaring uitsluitend zakelijk gebruik bestelauto”. Een rittenregistratie is dan zelfs niet eens nodig.

Tip: Let erop dat de tegenbewijsregeling op jaarbasis geldt, dus van 1 januari tot en met 31 december.

11

“ HOE MOET EEN SLUITENDE RITTENREGISTRATIE ER UIT ZIEN? ”

De bijtelling voor het privégebruik van een auto van de zaak kan worden voorkomen door op jaarbasis niet meer dan 500 kilometer privé te rijden. Het bewijs daarvoor is in principe niet aan een bepaalde vorm gebonden, maar een sluitende rittenregistratie geeft de meeste zekerheid dat

de bijtelling niet van toepassing is.

In een rittenregistratie moet je per rit de volgende gegevens bijhouden: datum, begin- en eindstand van de kilometerteller, plaats van vertrek, plaats van de bestemming, vermelding van de aard van de rit (zakelijk of privé) en de gereden route als je afwijkt van de gebruikelijke route, bijvoorbeeld bij wegomleidingen of files.

RITTENVERANTWOORDING

Naam:

Merk en type auto:

Kenteken:

Periode van terbeschikkingstelling		van:		tot:		
Dag	Adres van Vertrek	Adres van Aankomst	Begin km-stand	Eind km-stand	Zakelijk/privé rit	Gereden route

Voor het bijhouden van een sluitende rittenregistratie kun je ook een 'black box' of rittenregistratie-app gebruiken. Daarmee worden veel ritgegevens automatisch vastgelegd. Daarnaast worden echter ook gegevens handmatig ingevoerd, bijvoorbeeld het karakter van de rit (zakelijk of privé). Om die reden kan, net als bij een handmatig bijgehouden rittenadministratie, het nodig blijven om een relatie te kunnen leggen tussen de rapportage en andere bescheiden, zoals agenda's. De rapportage én de onderliggende gegevens vormen samen de controleerbare rittenregistratie als bewijs van een privégebruik van niet meer dan 500 km op jaarbasis.

Tip: Een aantal leveranciers van ritregistratiesystemen heeft een keurmerk van de stichting Keurmerk Ritregistratiesystemen. Dat keurmerk geeft onder meer aan dat het systeem voldoet aan eisen met betrekking tot betrouwbaarheid en privacybescherming.

12

“ HOE CONTROLEERT DE BELASTINGDIENST MIJN RITTENREGISTRATIE? ”

De rittenregistratie voor het leveren van tegenbewijs tegen de bijtelling moet een sluitend geheel zijn van alle ritten die je in dat jaar hebt gemaakt. De controle betreft vooral de volledigheid van alle ritten en de aard van de ritten: Zijn de opgegeven zakelijke ritten ook echt zakelijke ritten?

De belastingdienst kan voor de controle gegevens opvragen bij de berijder, zoals agendagegevens die iets zeggen over de zakelijkheid van een bepaalde rit. Daarnaast gebruikt de belastingdienst ook gegevens die hij zelf verzamelt of bij derden opvraagt. Denk bijvoorbeeld aan de gegevensuitwisseling met het CJIB over de locatie van een verkeersboete. Of aan gegevens over het brandstofverbruik en de locaties waar met een tankpas getankt is. Ook de RDW-gegevens over kilometerstanden zijn bruikbaar voor de controle.

Naast de door de belastingdienst zelf gemaakte camerabeelden, had de belastingdienst op basis van een convenant ook de beschikking over zogenaamde ANPR-camerabeelden van de politie. Dit zijn bijvoorbeeld snelwegcamera's met automatische nummerplaatherkenning. Na een voor de belastingdienst negatief oordeel van de Hoge Raad over de rechtmatigheid van het gebruik en het langdurig bewaren van deze gegevens, is de belastingdienst echter gestopt met het gebruik van deze beelden van de snelwegcamera's. Voor de motorrijtuigenbelastingcontrole is per 2019 alsnog de vereiste wettelijke grondslag voor controle via ANPR-camera's ingevoerd. Voor de bijtellingscontrole moet de wet daar eerst nog voor worden gewijzigd.

“ WAT IS EEN ‘VERKLARING GEEN PRIVÉGEBRUIK AUTO’? ”

De werkgever moet loonbelasting inhouden over de bijtelling voor het privégebruik van een auto van de zaak. De werkgever is verantwoordelijk voor de afdracht van het juiste bedrag aan loonbelasting. Om de werkgever niet met de controle van rittenregistraties te belasten, kan de werknemer met een digitaal formulier bij de belastingdienst een ‘verklaring geen privégebruik auto’ aanvragen. Als de werknemer de verklaring overhandigt aan de werkgever, kan de werkgever zonder risico’s op naheffing en boetes de bijtelling achterwege laten. Als het voor de werkgever duidelijk is of kon zijn dat de verklaring ten onrechte is afgegeven, kan de belastingdienst de werkgever een boete opleggen.

Als werknemer moet je ondanks zo’n verklaring nog wel een sluitende rittenregistratie bijhouden of ander tegenbewijs kunnen leveren. Je moet immers kunnen aantonen dat het privégebruik op jaarbasis niet meer is dan 500 km. Mocht achteraf echter blijken dat je toch meer dan 500 km privé hebt gereden, dan mag de belastingdienst de belasting over de bijtelling bij jou naheffen in plaats van bij je werkgever.

Het komt regelmatig voor dat in de loop van het jaar blijkt dat het privégebruik anders uitpakt dan bij het begin van het jaar was geschat. Hiervoor zijn een aantal praktische oplossingen:

1. Er is een “verklaring geen privé gebruik” en in de loop van het jaar blijkt dat de werknemer wel privé met de auto rijdt. In deze situatie is de werknemer verplicht de verklaring in te trekken. Na het intrekken van de verklaring moet de werkgever voor de nog niet verstreken inhoudingstijdstippen (het moment van de salarisuitbetaling) de bijtelling tijdsevenredig toepassen. De belastingdienst heft de verschuldigde belasting over de verstreken perioden rechtstreeks na bij de werknemer.
2. Bij het begin van het jaar wordt geschat dat het privégebruik dit jaar meer zal zijn dan 500 kilometer, maar in de loop van het jaar blijkt uit een op dat moment afgegeven ‘verklaring geen privégebruik’ dat de werknemer dit jaar niet meer dan 500 kilometer privé rijdt. De werkgever kan voor de nog niet verstreken loontijdvakken de bijtelling achterwege laten. Over de verstreken tijdstippen kan de werkgever correctieberichten indienen. Hij is dan zelf wel verantwoordelijk voor de juistheid van de rittenregistratie. Hij heeft over die eerdere perioden namelijk nog geen “verklaring geen privégebruik” die hem beschermt tegen naheffing en boetes. Een andere mogelijkheid is dat de werknemer zelf bezwaar maakt tegen de ingehouden loonbelasting over de eerdere tijdstippen.
3. Bij het begin van het jaar wordt geschat dat het privégebruik dit jaar meer zal zijn dan 500 kilometer, maar in de loop van het jaar blijkt uit een rittenregistratie dat de werknemer dit jaar niet meer dan 500 kilometer privé zal rijden. Ook in deze situatie geldt dat de werkgever voor de nog resterende maanden de bijtelling achterwege kan laten. Voor de verstreken maanden kan hij een correctiebericht indienen. De werkgever houdt dan wel voor alle maanden het risico van naheffing en boetes als later blijkt dat de rittenregistratie niet klopt. Er is immers geen “verklaring geen privégebruik”. Voor de al verstreken maanden kan de werknemer ook zelf een bezwaarschrift tegen de ingehouden loonbelasting indienen bij de belastingdienst.

Neem je als werkgever een nieuwe werknemer in dienst die bij zijn vorige werkgever ook een auto van de zaak ter beschikking had, dan kun je je afvragen of je loonbelasting moet inhouden. Als deze nieuwe werknemer aan het begin van het jaar al van plan was de auto dit jaar niet voor meer dan 500 km privé te gebruiken, zal hij in de meeste gevallen een ‘verklaring geen privégebruik’ aangevraagd hebben. Bij wisseling van werkgever hoeft de werknemer dan in principe geen nieuwe verklaring aan te vragen. Als hij de auto meeneemt hoeft hij geen actie te ondernemen. In andere gevallen moet hij een nieuw kenteken opgeven. De verklaring blijft dan gelden. Als nieuwe werkgever kun je op basis van de verklaring de bijtelling achterwege laten.

Tip: Voor de bijtelling levert de wisseling van werkgever voor de werknemer de keuzemogelijkheid op om in de loop van het jaar over te stappen van een rittenregistratie zonder bijtelling naar privégebruik mét bijtelling. Andersom kan ook: Van bijtelling naar rittenregistratie. De achtergrond van deze keuzemogelijkheid is dat de loonbelasting per werkgever beoordeeld wordt. Wel moet je er daarbij rekening mee houden dat de 500-km-grens dan tijdsevenredig geldt. Zonder wisseling van werkgever is overstap van een rittenregistratie naar bijtelling of andersom alleen mogelijk met ingang van een nieuw kalenderjaar. De tegenbewijsregeling houdt namelijk in dat op kalenderjaarbasis aangetoond moet worden dat het privégebruik niet meer is dan 500 kilometer.

14

“ KAN IK MIJN BESTELAUTO OOK ZONDER RITTENREGISTRATIE RIJDEN? ”

Gebruik je jouw bestelauto niet privé, dan is het niet per se noodzakelijk om een rittenregistratie bij te houden. In zo'n geval kun je gebruik maken van de 'Verklaring uitsluitend zakelijk gebruik bestelauto'. Deze moet je via de werkgever bij de belastingdienst aanvragen. Na toekenning hoef je als berijder geen rittenregistratie meer bij te houden. Als de belastingdienst het vermoeden heeft dat je de bestelauto voor privédoeleinden gebruikt, neemt hij contact op met de werknemer en werkgever. Je krijgt dan de mogelijkheid het zakelijke karakter van de rit aan te tonen. Lukt dat niet, dan volgt een naheffingsaanslag.

Als de werkgever bij de aanvraag een onjuiste verklaring heeft afgelegd, als de werkgever aan de werknemer toestemming voor het privégebruik heeft gegeven of als de werkgever weet dat de werknemer de auto voor privédoeleinden gebruikt, wordt de naheffingsaanslag aan de werkgever opgelegd. Als de werkgever niets te verwijten is, wordt in principe nageheven bij de werknemer.

Als je de bestelauto niet langer meer uitsluitend zakelijk gebruikt, moet je de verklaring intrekken. Het niet intrekken is een beboetbare overtreding, nog los van de naheffing van de bijtelling zelf. In de fiscale wetgeving is ook een meldingsregeling ingevoerd voor de werkgever: De werkgever moet bij de belastingdienst melden dat de werknemer de verklaring ten onrechte nog niet heeft ingetrokken in het geval dat de werkgever weet of vermoedt dat zijn werknemer de auto ook voor privédoeleinden gebruikt. Zo'n vermoeden kan bijvoorbeeld ontstaan door verkeersboetes buiten werktijd. Het niet melden wordt in gevallen waarin dat wel had gemoeten, bij de werkgever beboet met een vergrijpboete van maximaal 100% van het bedrag dat aan loonbelasting wordt nageheven.

Hoewel een rittenregistratie dus niet nodig is, is het in verband met de btw-heffing over het woon-werkverkeer wel belangrijk om de stand van de kilometerteller vast te leggen per 1 januari en 31 december van elk kalenderjaar.

Wil je de bestelauto op een bepaald moment in het kalenderjaar toch beperkt privé gebruiken, dan kun je de 'Verklaring uitsluitend zakelijk gebruik bestelauto' intrekken voordat je de bestelauto voor privédoeleinden gebruikt. De belastingdienst gaat er dan van uit dat je dat jaar tot de datum van intrekking 0 kilometer privé met de bestelauto hebt gereden. Dat geeft je als werknemer de mogelijkheid om op die datum een 'Verklaring geen privégebruik' bij de inspecteur in te trekken en vanaf die datum alsnog een rittenregistratie bij te houden waaruit blijkt dat je de bestelauto dat jaar voor niet meer dan 500 kilometer privé gebruikt.

Naast deze 'Verklaring uitsluitend zakelijk gebruik bestelauto' bestaat de mogelijkheid om gebruik te maken van een vereenvoudigde rittenregistratie. Dat kan een administratieve lastenverlichting opleveren in situaties waarin een bestelauto wél privé wordt gebruikt. Als een werknemer door de aard van de werkzaamheden veel ritten op een dag heeft, mag de werknemer om praktische redenen het bewijs leveren met een combinatie van een vereenvoudigde rittenregistratie en de zakelijke adressen in de (project)administratie van de werkgever.

Hierbij geldt als voorwaarde dat de werkgever schriftelijk met de werknemer heeft afgesproken dat de werknemer een vereenvoudigde rittenregistratie bijhoudt, dat privégebruik tijdens werk- en lunchtijd niet is toegestaan en dat de werkgever de zakelijke adressen in zijn (project)administratie bewaart.

In de vereenvoudigde rittenregistratie hoeft een werknemer de zakelijke ritten niet te vermelden, omdat deze al in de (project)administratie van de werkgever staan. In de vereenvoudigde rittenregistratie moet je per dag het volgende vermelden: de datum, de werktijd, de begin- en eindkilometerstand (aan het begin en einde van de werktijd) en een verwijzing naar de zakelijke adressen in de (project)administratie van de werkgever wanneer de volgorde waarin de werknemer deze adressen heeft bezocht, in die (project)administratie ontbreekt.

Maakt de werknemer een privérit (binnen de 500-kilometergrens), dan moet hij ook de volgende gegevens in de vereenvoudigde rittenregistratie vermelden: de datum, de begin- en eindkilometerstand van de privérit en het vertrek- en aankomstadres.

Een soortgelijke regeling geldt ook voor de (personen)auto's van rij-instructeurs: zij kunnen volstaan met het bijhouden van de begin- en eindstand per dag.

15

“ IS MIJN WOON-WERKVERKEER PRIVÉ OF ZAKELIJK? ”

Woon-werkverkeer is voor de loon- en inkomstenbelasting zakelijk. Hoewel er wel eens plannen geweest zijn om het woon-werkverkeer als privégebruik aan te merken, zijn die plannen na veel protest weer ingetrokken.

Bij gebruik van een privéauto kan de werkgever hiervoor een onbelaste kilometervergoeding van € 0,19 verstrekken.

Bij een auto van de zaak telt bij gebruik van een rittenregistratie ter voorkoming van de bijtelling het woon-werkverkeer mee als zakelijke rit.

16

“ GELDT DE BIJTELLING OOK BINNEN AUTOBEDRIJVEN? ”

Medewerkers van autodealerbedrijven rijden vaak in demoauto's. Daardoor wisselen zij regelmatig van auto. Ook medewerkers van merkonafhankelijke autobedrijven met een auto van de zaak zullen in de praktijk regelmatig wisselen van auto. Om de administratieve lasten te beperken en het bedrag van de bijtelling te kunnen berekenen, heeft BOVAG met de belastingdienst een convenant afgesloten over de manier van administreren en controleren van de bijtelling van medewerkers van autobedrijven.

Deze regeling ziet er als volgt uit:

1. De bijtelling wordt per dag bepaald;
2. Als de werknemer aan het eind van de werkdag een auto meeneemt, geldt voor die dag de catalogusprijs van die auto;
3. Werkt de werknemer op een bepaalde dag niet (bijvoorbeeld bij verlof/ ziekte/weekend) en heeft hij een auto meegenomen, dan geldt de catalogusprijs van de auto die voor het laatst meegenomen is en nog niet naar de zaak is teruggebracht;
4. Als de werknemer geen auto meeneemt, dan geldt de catalogusprijs van de auto waarover de afgelopen twee maanden de meeste keren bijtelling is berekend.

Volgens de ‘Handreiking toezicht’ van de belastingdienst moet de werkgever toezicht houden op de juistheid en de volledigheid van de administratie. De werkgever houdt voldoende toezicht op de rittenregistratie als hij in ieder geval de volgende controles uitvoert:

- De werkgever controleert minimaal één keer per loontijdvak na werktijd welke auto’s afwezig zijn. Hij moet elke afwezige auto kunnen verklaren.
- De werkgever controleert de kilometerstanden van de auto’s. Dit betekent dat hij bij ieder begin en eind van een periode van gebruik door de werknemer de begin- en eindstand van de kilometer teller met de rittenregistratie vergelijkt. Eindigt het gebruik van de auto door de werknemer doordat een klant een proefrit gaat maken, dan kan de werkgever de rittenregistratie met de proefritregistratie vergelijken. De klant keurt de begin- en eindstand van de kilometer teller goed door zijn handtekening en zijn naam en adresgegevens op het proefritformulier te zetten.
- De werkgever controleert van alle werknemers de rittenregistratie vier keer verspreid over het kalenderjaar een week lang. Bij deze controle vergelijkt hij de rittenregistratie bijvoorbeeld met agenda’s, werkroosters en proefritformulieren.
- Zodra de werkgever informatie van buitenaf krijgt, zoals boetes of schademeldingen, vergelijkt hij deze informatie met zijn rittenregistratie.

Binnen de autobranche kan de bijtelling ook gebaseerd worden op een vaste auto, mits de werknemer niet te vaak van auto wisselt. Werkgever en werknemer moeten hiervoor een schriftelijke overeenkomst opstellen. De bijtelling wordt dan berekend over de in die overeenkomst opgenomen vaste auto. Dit wordt eenmalig in de administratie geregistreerd en vervolgens bij wijziging van de vaste auto.

Op dagen dat de werknemer de vaste auto niet kan gebruiken en een vervangende auto heeft, kan de grondslag voor de bijtelling toch op de vaste auto gebaseerd worden.

Wel moet dan aan vier voorwaarden worden voldaan:

- De werknemer kan de vaste auto om zakelijke redenen niet gebruiken. De vaste auto heeft bijvoorbeeld een onderhoudsbeurt of is door een klant meegenomen voor een proefrit;
- De werknemer gebruikt maximaal 15 dagen per kalenderjaar een vervangende auto;
- De werknemer gebruikt een vervangende auto maximaal 5 aaneengesloten dagen;
- De gegevens van de vervangende auto worden vastgelegd en bewaard in de loonadministratie.

Als niet aan deze voorwaarden wordt voldaan, moet de werkgever de bijtelling tijdsevenredig berekenen over de vervangende auto.

17

“ HOE WERKT DE BIJTELLING ALS EEN ONDERNEMER EEN AUTO VAN DE ZAAK HEEFT? ”

Niet alleen als werknemer, maar ook als zelfstandig ondernemer kun je te maken krijgen met een bijtelling voor de auto van de zaak. In tegenstelling tot de werknemer loopt de bijtelling van de ondernemer niet via de loonbelasting. De bijtelling (of in het jargon van de inkomstenbelasting voor ondernemers: de onttrekking) wordt verwerkt in de met inkomstenbelasting belaste winst.

“ WELKE KOSTEN KAN IK ALS ONDERNEMER AFTREKKEN ALS IK MIJN PRIVÉAUTO GEBRUIK? ”

Met zelfstandig ondernemer bedoelen we hier de ondernemer met een eenmanszaak, de ZZP'er, een maat/firmant van een maatschap of van een vennootschap onder firma. Deze ondernemer krijgt alleen een bijtelling als de auto tot het ondernemingsvermogen behoort en als daarbij geen sprake is van een uitzondering of geen bewijs kan worden geleverd dat de auto voor niet meer dan 500 kilometer per jaar privé wordt gebruikt.

In eerste instantie trek je dan als ondernemer alle autokosten af van de winst. Vervolgens verhoog je de winst met de bijtelling. Voor de hoogte van de bijtelling gelden dezelfde regels als voor de werknemer. Onder bepaalde omstandigheden kun je echter afwijken van het bijtellingspercentage. Dit is het geval wanneer de autokosten van de ondernemer lager zijn dan de bijtelling: Als ondernemer krijgt je ook dan een bijtelling voor het privégebruik van de auto van de zaak, maar deze bijtelling is dan maximaal het bedrag aan autokosten.

Ben je inkomstenbelastingondernemer (heb je bijvoorbeeld een eenmanszaak) dan kun je er bij koop of financial lease van een auto die je zakelijk en privé gebruikt in principe ook voor kiezen de auto tot je privévermogen te rekenen. De autokosten zijn dan aftrekbaar tot € 0,19 per zakelijke kilometer. Je krijgt dan geen bijtelling.

VOORBEELD

Ondernemer Edwin heeft een auto van de zaak met een cataloguswaarde van € 34.320. Hij rijdt in een jaar 10.835 kilometers privé met deze auto. In dat jaar heeft hij in totaal een bedrag van € 6.400 aan autokosten van zijn winst afgetrokken.

Omdat Edwin meer dan 500 privékilometers heeft gereden, is de bijtelling € 7.550 (22%). In totaal is er slechts een bedrag van € 6.400 aan autokosten zoals brandstof, onderhoud, afschrijvingen, verzekeringen en dergelijke ten laste van de winst gebracht. Omdat de autokosten lager zijn dan de forfaitaire bijtelling, blijft de bijtelling voor Edwin beperkt tot een bedrag van € 6.400 (in plaats van € 7.550).

Wanneer je als ondernemer je auto niet op de balans van je onderneming zet maar je de auto tot je privévermogen rekent, kun je de brandstofkosten, onderhoudskosten, verzekering, afschrijving en dergelijke niet aftrekken van je winst. Rijd je met de auto zakelijke kilometers, dan mag je wel een vast bedrag per kilometer aftrekken. Deze aftrek is maximaal € 0,19 per zakelijke kilometer. Vanzelfsprekend heb je hiervoor een overzicht van de gereden zakelijke kilometers nodig.

Hetzelfde geldt voor werknemers die met een privéauto zakelijke kilometers rijden. De werkgever mag dan een onbelaste vergoeding verstrekken tot maximaal € 0,19 per zakelijke kilometer. Voor zover een vergoeding hoger is, is dit belast loon. Dit kan ook niet onder de vrije ruimte van de werkkostenregeling vallen.

Ondernemers met een eenmanszaak die de auto privé aanschaffen, kunnen in veel gevallen ondanks de aanschaf in privé, toch de btw aftrekken via hun onderneming. Bij bestelauto's kan dan ook de bpm-vrijstelling en het lage mrb-tarief worden toegepast, maar dan moet je in de afweging wel meewegen dat bij aanschaf in privé geen investeringsaftrek geldt.

“ WAT IS VOORDELIJGER VOOR ONDERNEMERS: EEN AUTO VAN DE ZAAK OF EEN PRIVÉAUTO? ”

Als ondernemer die investeert in een nieuwe of gebruikte auto sta je voor de keus om de auto die je hebt gekocht of met een financial leasecontract inzet, wel of niet op je zakelijke balans te activeren. Zet je de auto op de balans, dan krijg je ook te maken met de bijtellingsregels. Hou je de auto privé, dan zijn de autokosten beperkt aftrekbaar (voor € 0,19 per kilometer), maar heb je ook geen bijtelling voor privégebruik.

Op de vraag zelf is niet een voor iedereen geldend algemeen antwoord te geven. Het antwoord is afhankelijk van meerdere factoren, zoals:

- Hoeveel zakelijke kilometers en hoeveel privékilometers rijd je per jaar?
- Hoeveel bedragen de jaarlijkse autokosten?
- Wat is de catalogusprijs van de auto (oftewel: hoe hoog is de bijtelling)?
- Kom ik in aanmerking voor fiscale subsidies?

Op basis van deze gegevens kan per situatie een berekening gemaakt worden.

De praktijk laat zien dat een auto van de zaak voordeliger wordt als je relatief veel privékilometers rijdt. Daar staat tegenover dat het voordeliger wordt de auto privé te houden naar mate je meer zakelijke kilometers maakt.

Inkomstenbelastingondernemers hebben bij de keuze voor privéaanschaf ook de mogelijkheid om btw-aftrek te claimen via hun zakelijk btw-aangifte. Voor dga's van B.V.'s en N.V.'s kan dat meestal niet. Voor hen moet het bijtellingsvoordeel dan opwegen tegen het btw-nadeel van een privéauto.

Ook bij een nieuwe of gebruikte bestelauto van een inkomstenbelastingondernemer is het vaak voordelig om de auto privé aan te schaffen. De bijtelling gaat namelijk over de prijs

inclusief btw en bpm, terwijl de btw meestal afgetrokken kan worden en voor de bpm een ondernemersvrijstelling geldt. Wel moet je je bedenken dat de investeringsaftrek dan niet van toepassing is. Voor dga's van B.V.'s en N.V.'s is een privé bestelauto vaak niet voordelig, omdat voor hen privé de ondernemersregelingen van de btw, bpm en mrb niet gelden.

“ KAN IK DE AUTO UIT MIJN ONDERNEMING NAAR PRIVÉ OVERBOEKEN? ”

Als inkomstenbelastingondernemer met bijvoorbeeld een eenmanszaak heb je voor de auto die je zakelijk en privé gebruikt meestal de keuze om je auto wel of niet op de balans van je bedrijf te activeren. Die keuze moet je maken in het jaar van de aanschaf van de auto. Latere herziening van de keuze is meestal niet mogelijk. Het loont dus de moeite om een goede inschatting van de kosten en fiscale gevolgen over de hele verwachte looptijd te maken.

Verandering van de keuze voor zakelijk of privévermogen is alleen toegestaan bij ingrijpende wijziging van omstandigheden of van wetgeving. Een wijziging in de bijtelling is meestal niet voldoende voor herziening. Herziening kan bijvoorbeeld wél plaatsvinden als de voorheen zakelijk én privé gebruikte auto voortaan alleen nog privé gebruikt wordt. De auto kan dan van de zakelijke balans naar het privévermogen worden omgezet. Afhankelijk van de situatie kan overdracht aan een partner met wie je als ondernemer geen huwelijksgoederengemeenschap hebt ook mogelijk zijn.

Tip: Voor directeuren-aandeelhouders van B.V.'s geldt een andere regeling. Omdat de B.V. een afzonderlijke rechtspersoon is, kunnen zij wel in privé een transactie met de B.V. doen en de auto na verloop van tijd uit de B.V. naar privé verkopen. Wel is zo'n verkoop belast met btw. In privé is daarna ook aftrek van de btw op de gebruikskosten niet meer mogelijk.

“ HOE HOOG IS DE BIJTELLING ALS IK NIET HET HELE JAAR IN EEN AUTO VAN DE ZAAK RIJD? ”

De hoogte van de bijtelling is (naast de CO₂-uitstoot) afhankelijk van het aantal gereden privékilometers, namelijk van de vraag of er meer dan 500 kilometers per jaar zijn gereden of dat dit niet het geval is. Voor toepassing van de bijtelling moet je de gereden privékilometers eerst herrekenen naar een jaarkilometrage als de auto van de zaak niet het hele jaar ter beschikking staat. Als je niet kunt aantonen dat het privégebruik op jaarbasis niet meer bedraagt dan 500 km, is bijtelling van toepassing.

Die bijtelling wordt vervolgens uitsluitend toegepast over de maanden waarin de auto van de zaak ter beschikking staat.

Dit betekent dus dat het niet mogelijk is om zonder fiscale consequenties in de loop van het jaar over te stappen van “geen bijtelling” (op grond van bijvoorbeeld een sluitende rittenregistratie) naar “wel bijtelling” en andersom, als het aantal privékilometers meer is dan 500 op jaarbasis. In dat geval moet namelijk over het hele jaar bijtelling berekend worden.

Beëindiging van de bijtelling in de loop van een jaar is uitsluitend mogelijk bij wisseling van werkgever of als er na een bepaalde datum geen auto meer ter beschikking staat. De auto moet dan op de zaak achterblijven en de autoregeling moet bij voorkeur schriftelijk beëindigd worden.

VOORBEELD 1

Hanneke heeft alleen in de maand december een auto van de zaak (in de 22%-categorie) en heeft daarmee in totaal 400 privé-kilometers gereden. Na herrekening bedraagt het jaarkilometrage 4.800 privé-kilometers (12 * 400 kilometer). Vervolgens wordt de bijtelling naar tijdsgelang toegepast. De bijtelling hoeft immers alleen te worden toegepast over de maanden waarin met de auto van de zaak is gereden. Als de auto van de zaak een cataloguswaarde heeft van € 20.000

wordt de bijtelling van Hanneke in dit jaar € 366 ($1/12 * 22\% * € 20.000$). Zij heeft immers slechts één maand van dat jaar de beschikking over een auto van de zaak gehad.

Zou Hanneke ook van januari tot en met november een auto ter beschikking hebben gehad, maar daarmee niet privé hebben gereden, dan zorgt het privégebruik in december alsnog voor een bijtelling over het hele jaar, zie voorbeeld 2.

VOORBEELD 2

Esmé rijdt in de maanden januari tot en met maart in een auto van de zaak met een cataloguswaarde van € 25.000. Haar auto heeft een benzinemotor met een CO₂-uitstoot van 97 gram/km. Het bijtellingspercentage is 22%. Zij heeft voor die auto een rittenregistratie bijgehouden en in die maanden 100 privé-kilometers gereden. Vanaf april tot en met december heeft zij een auto ter beschikking gesteld gekregen met een waarde van € 30.000. Deze elektrische auto valt in de 16%-bijtellingscategorie. Met deze auto heeft Esmé dit jaar totaal 8.500 km privé gereden.

In totaal heeft Esmé dit jaar dus 8.600 privé-kilometers gemaakt. Omdat dit meer is dan 500 km, krijgt een bijtelling, ook al heeft zij tot en met maart een rittenregistratie bijgehouden. De auto's vallen in verschillende bijtellingscategorieën. De bijtelling wordt dan:

22% x € 25.000 x 3/12 =	€ 1.375
16% x € 30.000 x 9/12 =	€ 3.600
Totaal:	€ 4.975

22

“ IK GEBRUIK MIJN AUTO OOK VOOR ANDERE WERKZAAMHEDEN. WAT DOET DAT MET MIJN BIJTELLING? ”

Uitgangspunt is dat de voor de andere activiteiten gereden kilometers zijn aan te merken als privé-kilometers. Wel kun je in sommige gevallen een onbelaste vergoeding krijgen of een bedrag van je winst aftrekken.

Ben je werknemer met een auto van de zaak en gebruik je deze auto daarnaast voor een andere baan, dan kan die andere werkgever in principe voor de zakelijke kilometers een onbelaste vergoeding geven. Zo'n kilometervergoeding is onbelast tot maximaal € 0,19 per kilometer. Het woon-werkverkeer telt daarbij ook mee als zakelijke kilometers.

Heb je als werknemer een auto van de zaak en gebruik je deze auto ook voor je eigen onderneming, dan kun je voor de zakelijke kilometers € 0,19 per kilometer aftrekken van de winst van je onderneming.

Gebruik je als werknemer de auto van de zaak voor het verrichten van (vrijwilligers-)werkzaamheden voor een algemeen nut beogende instelling, dan kun je € 0,19 per kilometer als gift aan de betreffende instelling aanmerken. Dit kan alleen als je hebt afgezien van een vergoeding door die instelling terwijl je deze vergoeding wel had mogen declareren bij die instelling.

23

“ IK GEBRUIK EEN WACHTDIENSTAUTO. HOE ZIT HET MET MIJN KILOMETERS? ”

Het doel van de rit bepaalt in principe of er sprake is van zakelijke of privékilometers. Ga je als werknemer bijvoorbeeld op familiebezoek met de wachtdienstauto, dan zijn dit privékilometers. Word je tijdens het familiebezoek opgeroepen voor werkzaamheden, dan krijgt de rit een zakelijk karakter. De eerste kilometers voor het bezoek aan de familie blijven dan privékilometers. Ben je na een zakelijke rit naar een privébestemming gereden anders dan je eigen huis, dan wijk je af van de gebruikelijke route van woon-werkverkeer. Ook de omrijkilometers zijn dan privékilometers.

Onder voorwaarden is het bij wachtdiensten mogelijk dat je toch alle kilometers die je met de auto rijdt als zakelijk aanmerkt. Dus niet alleen de zakelijke ritten en het woon-werkverkeer, maar ook de privékilometers die je tijdens de wachtdiensten rijdt.

Voor toepassing van deze ‘wachtdienstregeling’ gelden de volgende voorwaarden:

Voor toepassing van deze ‘wachtdienstregeling’ gelden de volgende voorwaarden:

- de werknemer mag geen invloed hebben op de keuze van de aangeschafte auto;
- de werknemer dient over een privéauto te beschikken die minimaal even goed bruikbaar is voor privégebruik als de auto van de zaak;
- de werknemer is verplicht om tijdens de wachtdiensten binnen een redelijke afstand van zijn woonplaats te blijven;
- tijdens de wachtdiensten moet de werknemer bijhouden hoeveel kilometers worden gereden. Daarbij dient de werknemer ook het aantal en de plaats van de werkzaamheden waarvoor hij is opgeroepen bij te houden.

“ KAN DE WERKGEVER MIJ EEN VASTE REISVERGOEDING GEVEN VOOR MIJN PRIVÉAUTO? ”

Een werkgever kan aan een werknemer een onbelaste vergoeding geven van € 0,19 per gereden zakelijke kilometer. Daarbij wordt ook het woon-werkverkeer als zakelijk aangemerkt.

Zou voor sommige ritten een lagere vergoeding worden verstrekt dan € 0,19 per kilometer (bijvoorbeeld voor het woon-werkverkeer) en voor andere zakelijke ritten juist een hogere vergoeding, dan blijft de vergoeding toch onbelast als het gemiddelde niet hoger is dan € 0,19 per kilometer. Voorwaarde hiervoor is dat schriftelijk is vastgelegd dat de zogenaamde ‘salderingsregeling’ wordt toegepast. Deze regeling is ook mogelijk als de werkkostenregeling wordt gebruikt.

Belangrijk aandachtspunt is dat een onbelaste kilometervergoeding in principe alleen op declaratiebasis mogelijk is. Werknemers zouden dus moeten bijhouden wanneer zij van en naar het werk reizen. Op vrije dagen of ziekteperioden heeft een werknemer geen recht op een vergoeding. Om te voorkomen dat de werkgever elke loonperiode de declaraties van werknemers moet controleren, mag uit praktische overwegingen een vaste onbelaste reiskostenvergoeding worden gegeven. Daarbij geldt het volgende.

Als een werknemer op jaarbasis doorgaans naar één of meer vaste arbeidsplaatsen reist, dan kan de vaste vrije vergoeding op jaarbasis als volgt worden vastgesteld:
 $214 \text{ werkdagen} \times € 0,19 \times \text{totale reisafstand per dag (in km)}$. De toegestane vaste vrije vergoeding per maand of per week is dan het bedrag op jaarbasis gedeeld door 12 respectievelijk 52.

Voor werknemers die in deeltijd werken, geldt als maximum een evenredig deel van deze 214 dagen.

Een werknemer reist op jaarbasis doorgaans naar een vaste arbeidsplaats als hij die arbeidsplaats op jaarbasis vermoedelijk ten minste 36 weken zal bezoeken.

Ook mag bovenstaande berekeningsmethode worden gehanteerd als de werknemer op minstens 128 dagen per kalenderjaar naar de vaste arbeidsplaats reist.

Voor een minder frequent reispatroon moet er een nacalculatie plaatsvinden. In geval van verwachte langdurige afwezigheid (langer dan 6 weken) door bijvoorbeeld ziekte, mag de vergoeding nog in de lopende en de eerstvolgende kalendermaand worden uitbetaald. Daarna mag de vaste vergoeding pas weer worden uitbetaald vanaf de maand volgend op de maand waarin de werknemer weer aan het werk is gegaan.

Ook moet nacalculatie plaatsvinden als de woon-werkafstand groter is dan 75 km enkele reis.

Geeft de werkgever geen vergoeding, dan kun je als werknemer in je belastingaangifte zelf geen reiskosten van reizen per auto meer aftrekken in je inkomstenbelastingaangifte.

VOORBEELD

Angelle komt elke dag met haar eigen auto naar kantoor. Zij woont op 28 km afstand van haar werk. De werkgever mag Angelle maandelijks een vaste vrije vergoeding geven van € 189,75. Dit is $214 \times 28 \text{ km} \times 2 \text{ (heen- en terugreis)} \times € 0,19 / 12 \text{ maanden}$.

Let op: de werkgever mag geen onbelaste reiskostenvergoeding voor woon-werkverkeer verstrekken op de dagen dat de werknemer een onbelaste thuiswerkvergoeding ontvangt. De werkgever mag dan wel een onbelaste reiskostenvergoeding geven voor andere ritten.

“ KAN DE WERKGEVER VERKEERSBOETES ONBELAST VERGOEDEN? ”

Als werkgever mag je de geldboete die een medewerker heeft gekregen voor een verkeersovertreding niet onbelast vergoeden. Het maakt hierbij ook niet uit of die werknemer in een auto van de zaak rijdt of met een privéauto. Dus ook als de boete rechtstreeks aan jou als werkgever is opgelegd als kentekenhouder van de auto en je deze boete hebt betaald, zal er loonbelasting verschuldigd zijn als je de boete niet op de werknemer verhaalt. Wel kun je er als werkgever voor kiezen om de belasting die is verschuldigd over de boete niet te verhalen op de werknemer, maar deze voor eigen rekening te nemen. Je moet voor de hoogte van de verschuldigde belasting dan wel het zogenaamde gebruteerde tarief toepassen. Dit houdt in dat je als werkgever niet alleen belasting bent verschuldigd over de boete, maar ook over het voordeel dat de werknemer heeft omdat de werknemer de belasting niet zelf hoeft te betalen. Anders dan voorheen door de belastingdienst werd aangegeven, is het ook mogelijk om verkeersboetes die aan de werkgever zijn opgelegd voor de auto's van de zaak en die niet op de berijder verhaald worden, onder te brengen in de zogenaamde vrije ruimte van de werkkostenregeling. De Hoge Raad heeft geoordeeld dat de werkgever gerechtigd is ook boetes voor snelheidsovertredingen die beperkt en onopzettelijk zijn (snelheidsovertredingen van niet meer dan 10 km per uur) op een werknemer te verhalen. Blijft verhaal achterwege, dan heeft dat bovengenoemde fiscale gevolgen.

“ WELKE MOGELIJKHEDEN BIJ DE WERKKOSTENREGELING VOOR PARKEERKOSTEN? ”

Voor de heffing van loonbelasting over vergoedingen en verstrekkingen aan werknemers, geldt de zogenaamde werkkostenregeling. Dit betreft een vereenvoudiging van de ingewikkelde regels in de loonbelasting en komt er in de kern op neer dat er in 2022 (afgezien van specifieke vrijstellingen, zoals de reiskostenvergoeding van € 0,19 per kilometer) belastingvrije vergoedingen en verstrekkingen mogelijk zijn tot 1,7% van de totale loonsom voor zover die niet hoger is dan € 400.000. Boven deze € 400.000 aan de loonsom is de ruimte in 2022 1,18%. Over verstrekkingen en vergoedingen buiten deze vrije ruimte is door de werkgever een eindheffing van 80% verschuldigd.

Een vergoeding voor parkeerkosten voor een auto van de zaak, anders dan bij de eigen woning van de werknemer, is onder de werkkostenregeling in principe onbelast als intermediaire kosten. Dat zijn kosten die de werknemer voorschiet voor de werkgever. De kosten van een parkeervergunning bij de woning zijn alleen intermediaire kosten als deze vergunning kentekengebonden en voor de auto van de zaak is.

Als een werknemer € 0,19 per afgelegde reiskilometer ontvangt voor zakelijke reizen in zijn privéauto, moet deze forfaitaire vergoeding ook de parkeerkosten van de zakelijke reizen dekken. Als een werknemer naast deze kilometervergoeding een afzonderlijke vergoeding voor externe parkeerkosten ontvangt, kan de werkgever dit onder de vrije ruimte van 1,7% of 1,18% brengen, waardoor deze vergoeding onbelast is bij de werknemer. Voor zover de vrije ruimte wordt overschreden, is de werkgever eindheffing verschuldigd. Bij gebruik van een eigen auto is het ter beschikking stellen van parkeergelegenheid bij een werkplek onbelast.

27

“ HOEVEEL BTW KRIJG IK TERUG OP MIJN AUTOKOSTEN? ”

Voor het antwoord op deze vraag moeten we eerst kijken naar het soort werkzaamheden van de ondernemer. Breng je zelf aan je klanten btw in rekening, dan is uitgangspunt dat ook de btw op je investeringen en andere bedrijfskosten aftrekbaar is als ‘voorbelasting’. Als je als ondernemer aan je klanten geen btw in rekening brengt omdat je onder een vrijstelling valt, dan kun je de door je leveranciers berekende btw zelf ook niet aftrekken. Lastiger wordt het als de ondernemer zowel belaste als vrijgestelde activiteiten heeft. Als een auto dan heel specifiek alleen voor belaste activiteiten wordt gebruikt, is de btw aftrekbaar. Wordt de auto alleen voor vrijgestelde activiteiten gebruikt, dan is het niet mogelijk de btw af te trekken. Bij gemengd gebruik kan de btw naar rato van de omzet van beide soorten werkzaamheden worden afgetrokken. Voorbeelden van btw-vrijgestelde werkgebieden zijn: medische beroepen, zorginstellingen, uitvaartondernemingen, kredietbemiddeling, verzekeringen, onderwijs en sociale instellingen en ondernemers die onder de ‘kleine ondernemersregeling’ vallen.

28

“ MAAKT HET VOOR DE BTW UIT HOEVEEL IK MIJN ZAKELIJKE AUTO PRIVÉ GEBRUIK? ”

Als je als ondernemer btw-belaste activiteiten verricht, mag je in eerste instantie alle btw op de aanschaf en het gebruik van de auto volledig aftrekken. In de laatste aangifte van het jaar moet je echter een btw-heffing over het privégebruik aangeven. De btw is namelijk een zakelijke belasting, zodat btw-aftrek alleen mogelijk is voor zakelijk gebruik en niet voor privégebruik.

De btw-heffing aan het einde van het jaar is een btw-heffing op basis van de werkelijke kilometerverhoudingen van privé en zakelijk gebruik, of – als de exacte kilometergegevens ontbreken – een heffing op basis van een forfait van 2,7% van de catalogusprijs van de auto (inclusief btw en bpm). De al toegepaste btw-af trek wordt daarmee in feite gecorrigeerd in de verhouding waarin het aantal privékilometers staat ten opzichte van het totale kilometrage.

Voor auto's die ter beschikking zijn gesteld aan werknemers geldt in principe ook dat de btw-heffing over het privégebruik moet worden berekend op basis van het werkelijke gebruik van de auto. Omdat vaak geen rittenregistratie wordt bijgehouden, mag de heffing voor het privégebruik ook worden berekend met het forfait van 2,7% van de cataloguswaarde. Vanaf het zesde jaar na de investering in de auto (waarbij het jaar van ingebruikname als het eerste volledige jaar telt) geldt een lager percentage, namelijk 1,5% in plaats van 2,7%.

Als je voor de berekening van de btw-heffing op het privégebruik gebruik maakt van de werkelijke kilometrages van zakelijk en privé gereden ritten, is het van belang dat je in die berekening voor de eerste vijf jaren ook steeds 1/5 van de btw op de aanschaf meeneemt. Vanaf het zesde jaar gaat het uitsluitend om de btw op de jaarlijkse kosten.

VOORBEELD

Wilbert heeft een auto van de zaak. Het betreft een leaseauto. De btw op de leasetermijnen en de brandstofkosten bedraagt in totaal € 2.200. De auto heeft een catalogusprijs van € 34.000 inclusief btw en bpm. Zijn bijtellingspercentage bedraagt 22%. Wilbert rijdt naast de zakelijke ritten en het woon-werkverkeer privé zo'n 8.000 kilometer per jaar met de auto, maar houdt daarvan geen administratie bij. De btw-heffing voor zijn privégebruik wordt dan:

$$2,7\% \times € 34.000 = € 918 \text{ per jaar.}$$

“ IS WOON-WERKVERKEER VOOR DE BTW ZAKELIJK OF PRIVÉ? ”

Het woon-werkverkeer wordt voor de loon- en inkomstenbelasting gezien als zakelijk gebruik. Maar voor de btw is dat niet zo: het woon-werkverkeer telt voor de btw mee als privégebruik. Dat betekent dat er ook een btw-heffing voor privégebruik moet worden aangegeven als de auto wel voor woon-werkverkeer wordt gebruikt, maar er voor de inkomstenbelasting of loonheffingen geen bijtelling voor privégebruik van toepassing is.

Voor de btw wordt onder woon-werkverkeer verstaan: het (heen en/of terug) reizen van de woon- of verblijfplaats naar de in de arbeidsovereenkomst overeengekomen vaste werkplaats(en) waar de werknemer (één of meerdere dagen) zijn werkzaamheden verricht. Als zo'n overeenkomst niet is gesloten, dan geldt zowel voor de ondernemer als voor de werknemer dat alle reizen (heen en/of terug) van de woon- of verblijfplaats naar een bedrijfsadres van de ondernemer als woon-werkverkeer worden aangemerkt.

Het gevolg van deze definitie is dat de reizen naar andere plaatsen dan de vaste werkplaats of het bedrijfsadres niet worden aangemerkt als woon-werkverkeer. Zo zal het reizen van een bouwvakker naar de bouwplaats normaliter geen woon-werkverkeer zijn (tenzij dit als vaste werkplaats is overeengekomen). Ook bijvoorbeeld het reizen van een onderhoudsmonteur naar het adres van een klant valt daar dan niet onder.

Tip: Als het privégebruik van een (bestel)auto alléén bestaat uit woon-werkverkeer is het niet per se nodig om een kilometeradministratie bij te houden om de verschuldigde btw te berekenen. In dat geval kun je (als je niet kiest voor een btw-heffing op basis van het 2,7%-forfait) volstaan met het bepalen van de afstand woon-werk en hoe vaak je alleen bij te houden hoe vaak je deze reis maakt. Dit is ook zo als een bestelauto wisselend wordt gebruikt door verschillende werknemers.

In plaats van het daadwerkelijk bijhouden van de frequentie van het woon-werkverkeer mag je ook uitgaan van een vast aantal van 214 werkdagen per kalenderjaar. Bij dit aantal is onder andere rekening gehouden met incidenteel thuiswerken, ziekte, vakantie en zorgverlof. Het aantal werkdagen (214) kun je naar evenredigheid toepassen als de werknemer op minder dan 5 dagen per week werkt of als de dienstbetrekking in de loop van het kalenderjaar begint of eindigt.

30

“ KRIJG IK ALS ONDERNEMER OOK BTW TERUG OP MIJN PRIVÉAUTO? ”

Ben je ondernemer voor de omzetbelasting, en investeer je in een auto die je zakelijk en privé gebruikt, dan kun je er voor de btw voor kiezen om je auto tot het zakelijke of tot het privévermogen te rekenen. Deze keuze staat los van de keuze die je voor de inkomstenbelasting/bijtelling maakt.

Vaak zal de meest voordelige keuze zijn om de auto tot het btw-ondernemingsvermogen te rekenen. Je kunt dan immers alle btw aftrekken, zowel op de aanschaf als op onderhoud, brandstof, reparaties e.d. Bij verkoop is het een btw-auto, wat vaak een positief effect heeft op de inruilwaarde. Wel geldt dan naast de volledige btw-aftrek een jaarlijkse correctie voor het privégebruik.

Koop je als ondernemer een marge-auto, dan zal het vaak aantrekkelijker zijn die auto voor de btw tot het privévermogen te rekenen. De kosten van het gebruik (brandstof en onderhoud) zijn dan in de onderneming aftrekbaar voor zover deze te maken hebben met het zakelijke gebruik van de auto. De mate van zakelijk gebruik moet uit de administratie blijken. Eventueel kan daarbij gekozen worden voor een volledige aftrek, gevolgd door een 1,5%-heffing.

Ben je directeur-grotaandeelhouder van een B.V. of N.V., dan heb je bovengenoemde keuzemogelijkheid niet. Je wordt dan zelf namelijk aangemerkt als werknemer van de B.V. of N.V. en voor de btw ben je dan geen ondernemer.

Bovengenoemde keuze voor ondernemers die voor hun winst met inkomstenbelasting belast worden, staat zoals gezegd helemaal los van de keuze die je voor de inkomstenbelasting maakt tussen ondernemingsvermogen (mèt bijtelling, maar kosten zijn aftrekbaar) en privévermogen (geen bijtelling, maar de kosten moeten privé betaald worden en zijn niet aftrekbaar).

Tip: Inkomstenbelastingondernemers (bijvoorbeeld met een eenmanszaak/ ZPP-ers) hebben dus de mogelijkheid om te kiezen voor aanschaf van een nieuwe of gebruikte auto in privé (dus zónder bijtelling), maar wel met kwalificatie als ondernemingsvermogen voor de btw (en dus mét btw-aftrek).

31

“ GELDEN ER VOOR BESTELAUTO'S ANDERE BTW-REGELS DAN VOOR PERSONENAUTO'S? ”

De btw-heffing voor het privégebruik is een paar jaar geleden ingrijpend gewijzigd. Onder de oude regeling was geregeld dat werd aangesloten bij de bijtelling zoals die in de loon- en inkomstenbelasting geldt. Dat is nu niet meer het geval. Dat betekent dat voor de btw ook niet meer kan worden aangesloten bij regelingen zoals de uitsluiting van de bijtelling voor bestelauto's die nagenoeg uitsluitend geschikt zijn voor goederenvervoer of bij de € 300 eindheffing voor bestelauto's die doorlopend wisselend worden gebruikt. Ook op deze bestelauto's is nu de hoofdregel van de btw-heffing voor het privégebruik van toepassing.

Tip: Het 2,7%-forfait wordt ook bij een bestelauto over de catalogusprijs inclusief btw en inclusief bpm berekend. Daardoor komt dit forfait relatief hoog uit in verhouding tot de werkelijke kosten. Het kan daarom nuttig zijn om een rittenregistratie bij te houden zodat je de btw-heffing voor privégebruik op de werkelijke kilometerverhoudingen kunt baseren.

32

“ MOET IK BTW AFDRAGEN OVER EEN EIGEN BIJDRAGE VAN MIJN MEDEWERKERS? ”

Over de ontvangen eigen bijdrage voor de auto van de zaak moet je als werkgever btw afdragen. Deze bereken je door de breuk 21/121 te vermenigvuldigen met de bijdrage. Als de bijdrage kostendekkend is, mag je alle btw op de autokosten gewoon blijven aftrekken (tenzij je zelf een btw-vrijgestelde ondernemer bent). Ook de 2,7%-heffing voor privégebruik is dan niet aan de orde.

Is de vergoeding niet kostendekkend, dan is de heffing over het privégebruik wel van toepassing. In principe dient voor de berekening daarvan uitgegaan te worden van de normale marktwaarde van het privégebruik. Daarbij mag je echter ook kiezen voor een forfait van 2,7% van de catalogusprijs, dat je aangeeft in de laatste aangifte van het jaar. Over de vergoedingen hoeft je dan geen btw af te dragen.

33

“ WAT ZIJN DE BTW-GEVOLGEN VAN EEN REISKOSTENVERGOEDING? ”

Als werknemers hun privéauto gebruiken voor zakelijke ritten, kun je voor de inkomsten- en loonbelasting een onbelaste vergoeding verstrekken tot maximaal € 0,19 per kilometer. Uit dat bedrag kun je geen btw-aftrek meer halen.

34

“ HOE VERLOOPT DE BTW-HEFFING ALS IK EEN AUTO VERKOOP? ”

Een ondernemer die zelf geen vrijgestelde activiteiten heeft, kan de btw die zijn leveranciers aan hem in rekening brengen, in aftrek brengen op zijn eigen aangifte. De aangeschafte bedrijfsmiddelen staan dan zonder btw op zijn balans. Dat geldt voor een auto van een ‘gewone’ ondernemer, maar in principe ook voor de voorraadauto van een garagehouder. Bij latere verkoop wordt dan over de verkoopprijs 21% btw berekend. Als de koper een btw-belaste ondernemer is, kan hij deze btw ook weer aftrekken en herhaalt één en ander zich.

Bij personenauto's moet bij de btw-berekening ook nog rekening gehouden worden met het feit dat over de bpm in de verkoopprijs geen btw berekend hoeft te worden. Deze bpm kan berekend worden op basis van de afschrijvingstabel.

VOORBEELD

Jos verkoopt in zijn garagebedrijf een gebruikte auto van 36 maanden oud voor € 11.000 exclusief btw. De oorspronkelijke bpm bedroeg destijds € 4.000. De rest-bpm bedraagt nu nog 43% (de afschrijving is 52% + 6 maanden à 0,833%) oftewel € 1.720. Over deze verkoop is nu aan btw verschuldigd: 21% van (€ 11.000 - € 1.720) = € 1.949.

Zou de verkoopprijs niet € 11.000 exclusief btw, maar € 11.000 inclusief btw zijn geweest, dan is de berekening van de BTW als volgt: $21/121 * (€ 11.000 - € 1.720) = € 1.611$.

35

“ HOE VERLOOPT DE BTW-HEFFING BIJ DE MARGEREGELING? ”

De hoofdregel is dat bij verkoop van een auto over de verkoopprijs (minus een eventueel bpm-bedrag) btw verschuldigd is. Dat werkt echter nadelig uit als bij de oorspronkelijke aanschaf geen btw afgetrokken kon worden, bijvoorbeeld omdat de koper een particulier was of een ondernemer met een btw-vrijstelling. In de verkoopprijs zit dan eigenlijk nog een deel van die oorspronkelijke btw. Om te voorkomen dat er btw over btw wordt berekend, kan worden volstaan met berekening van btw over uitsluitend de winstmarge. Deze regeling geldt echter alleen voor zogenaamde wederverkopers: garagehouders en autohandelaren.

De wederverkoper draagt de btw af uit zijn winstmarge. Deze btw wordt dus niet afzonderlijk aan de klant doorberekend en mag ook niet op de factuur vermeld worden. Bij de berekening van de btw wordt bij toepassing van de margeregeling geen rekening gehouden met eventuele rest-bpm. De garagehouder moet dan door zijn klant een zogenaamde inkoopverklaring laten ondertekenen, zodat later bewezen kan worden dat de betreffende klant een particulier of een ondernemer met een btw-vrijstelling was. Deze verklaring mag bij een inruiltransactie overigens ook in de uiteindelijke factuur worden opgenomen. Deze moet dan wel door de klant worden ondertekend.

VOORBEELD

Jan-Gert koopt met zijn garagebedrijf van een particulier een auto in voor € 4.000. Hij verkoopt deze auto vervolgens weer voor € 4.800.

Aan btw is dan verschuldigd: $21/121 \text{ van } (€ 4.800 - € 4.000) = € 138$.

36

“ IS DE MARGEREGELING VERPLICHT? ”

Als wederverkoper ben je niet verplicht de margeregeling toe te passen. Als de koper van een auto een ondernemer is die gewoon recht heeft op aftrek van aan hem in rekening gebrachte btw, heeft deze koper geen belang bij toepassing van de margeregeling. In de verkoopprijs zit dan indirect toch een btw-bedrag. De verkoper zal immers bij de berekening van de verkoopprijs rekening houden met de door hem af te dragen btw over de marge.

Het kan dan nuttig zijn om af te zien van toepassing van de margeregeling. Dat kan door een normale factuur met vermelding van btw op te stellen.

VOORBEELD

Ilse is een btw-plichtig ondernemer. Zij heeft bij een garagebedrijf een bestelauto gezien die als margeauto te koop staat. Ilse wil deze auto toch graag mét btw kopen. De auto is door de garage ingekocht voor € 10.000 en wordt verkocht voor € 14.000. De nettomarge voor de garage is dus na aftrek van BTW $100/121 * € 4.000 = € 3.306$. De kostprijs voor Ilse bij toepassing van de margeregeling is € 14.000.

Bij afzien van de margeregeling zal de garagehouder de volgende berekening maken:

Inkoop	€ 10.000
Gewenste netto marge	€ 3.306
Verkoopprijs exclusief btw	€ 13.306
Btw (21% van € 13.306)	€ 2.794
Verkoopprijs inclusief btw	€ 16.100

De kostprijs voor Ilse is nu na aftrek van btw € 13.306. Haar voordeel is dan € 694. Het voordeel voor Ilse als koper is gelijk aan de btw die de garagehouder bij toepassing van de margeregeling had moeten afdragen.

Het voorbeeld betreft een bestelauto. De doorlopende post van de bpm is dan niet aan de orde. Zou het een personenauto zijn, dan kan het bedrag aan rest-bpm worden berekend op basis van de afschrijvingstabel. Dat rest-bpmbedrag kun je dan vrij van btw factureren. Per saldo maakt dat voor de kostprijs van de koper van deze auto geen verschil als zij de btw volledig kan aftrekken. Bij de bedragen uit het voorbeeld hierboven blijft haar netto kostprijs dan € 13.306 en haar voordeel € 694.

37

“ MOET IK BTW BEREKENEN OP DE VERKOOP VAN EEN AUTO AAN EEN BUITENLANDSE KOPER? ”

Binnen de EU geldt een richtlijn op basis waarvan de lidstaten een btw-tarief van 0% hanteren als het object dat verkocht wordt, naar een andere lidstaat wordt overgebracht en de koper een ondernemer is. In het btw-jargon is dit een ‘intracommunautaire levering’. De koper geeft deze aankoop dan in zijn eigen lidstaat aan en kan – als hij zelf niet vrijgesteld is van btw – deze btw gelijktijdig ook weer in aftrek brengen. De verkopende ondernemer moet zo’n transactie vermelden op de periodieke “Opgave intracommunautaire prestaties” en moet bewijs kunnen leveren van het grensoverschrijdende karakter van de verkoop en van de levering naar het buitenland. Met name het

bewijs van de feitelijke levering naar het buitenland is in de praktijk een belangrijk aandachtspunt. Dat des te meer als de koper de auto komt afhalen. Een zogenaamde ‘vervoersverklaring’ of ‘afhaalverklaring’ alleen is dan niet voldoende bewijs.

Als de koper een particulier is, is het uitgangspunt het btw-tarief van het land waar de auto gekocht wordt. Koopt bijvoorbeeld een Duitse particulier een auto in Nederland, dan betaalt hij 21% Nederlandse btw.

Hierop geldt een uitzondering: als de auto niet ouder is dan 6 maanden of niet meer dan 6000 kilometer gereden heeft, geldt ook voor de particuliere koper een 0%-tarief in het land van aankoop en moet hij btw betalen in zijn eigen woonland.

Als bijvoorbeeld een Duitse particulier zo’n auto in Nederland koopt, krijgt hij van de Nederlandse ondernemer die de auto verkoopt (mits voldaan is aan de voorwaarden daarvoor) een factuur met 0% btw en moet hij zelf Mehrwertsteuer afdragen aan de Duitse belastingdienst.

38

“ HOE KAN IK DE BTW-DRUK OP MIJN LEASE-AUTO VERMINDEREN? ”

Bij een operational leasecontract is de leasetermijn opgebouwd uit verschillende componenten. Sommige daarvan zijn niet met btw belast als ze afzonderlijk worden doorberekend. Dat geldt bijvoorbeeld voor de bpm. Voorwaarde is wel dat het dan gaat om contracten met een looptijd van minimaal één jaar (of short-leasecontracten die gericht zijn op omzetting in een contract voor ten minste één jaar), het kenteken op naam staat van de lessee, de bpm wordt berekend volgens de afschrijvingstabel en de bpm afzonderlijk wordt gefactureerd. Ook de mrv kan zonder btw worden gefactureerd, mits deze afzonderlijk op de facturen wordt vermeld. Uiteraard is dit uitsluitend van belang voor niet-ondernemers of ondernemers met een btw-vrijstelling, omdat zij zelf de aan hen in rekening gebrachte btw niet kunnen aftrekken.

39

“ WAT IS **BPM** PRECIES? ”

Bpm staat voluit voor belasting van personenauto's en motorrijwielen. Het betreft een belasting op het gebruik van het Nederlandse wegennet met een personen- of bestelauto of motor door een inwoner van Nederland of een in Nederland gevestigd bedrijf.

Het moment van heffing is de registratie van een personen- of bestelauto of motor in het kentekenregister of het moment waarop voor het eerst gebruik wordt gemaakt van de Nederlandse weg met een voertuig met buitenlands kenteken.

Voor die buitenlandse auto's heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie uitgesproken dat Nederland geen volledige bpm-heffing mag toepassen bij aanvang van het binnenlandse weggebruik, maar daarbij rekening moet houden met de duur van het weggebruik. Bij een geleende of gehuurde buitenlandse auto die in Nederland wordt gebruikt door een inwoner van Nederland mag daarom bij aanvang van het weggebruik rekening worden gehouden met de duur van terbeschikkingstelling, mits dat niet langer is dan vier jaar.

De bpm wordt bij aanschaf van een nieuwe personenauto meestal voldaan door de importeur. Individuele aangiften zijn onder meer van toepassing bij invoer van een auto, gebruik van een buitenlandse auto in Nederland, de particuliere aanschaf van een bestelauto, de ombouw van een auto met grijs kenteken tot auto met geel kenteken en bij aanpassing van het motormanagement binnen 3 jaar na de kentekenregistratie als de auto hierdoor een hogere CO₂-uitstoot krijgt.

“ OP WELKE AUTO’S WORDT BPM GEHEVEN? ”

Er wordt bpm geheven op personenauto's en op bestelauto's, waarbij voor bestelauto's van ondernemers gebruik gemaakt kan worden van een vrijstelling.

Volgens de definitie in de wet is een personenauto een motorrijtuig op drie of meer wielen, met uitzondering van autobussen, bestelauto's en vrachtauto's (dat wil zeggen motorrijtuigen die niet zijn ingericht voor personenvervoer, met een toegestane maximum massa van meer dan 3500 kg). Voertuigen van meer dan 3.500 kilo waarvan - kort weergegeven – de lengte van de cabine groter is dan de laadvloer, worden fiscaal behandeld als een personenauto en niet meer als vrachtauto. Dat betekent onder meer dat bij aanschaf bpm verschuldigd is en dat de bijtelling wordt bepaald op basis van de catalogusprijs inclusief bpm. Dit betreft vooral een aantal grote pick-ups die voorheen fiscaal als vrachtauto werden behandeld.

Een bestelauto dient voor de bpm aan bepaalde inrichtingseisen te voldoen. Er moet bij alle bestelauto's een vaste, vlakke laadvloer aanwezig zijn over de hele lengte en breedte van de laadruimte. In die laadruimte mogen geen zitplaatsen aanwezig zijn. Vervolgens worden er per soort bestelauto nog specifieke voorwaarden gesteld; zie hiervoor het schema op belastingdienst.nl > auto en vervoer > belastingen op auto en motor > bpm > voor welke motorrijtuigen betaal ik bpm > eisen aan een bestelauto.

Voldoet een bestelauto aan de inrichtingseisen dan gelden er specifieke regels. Het is dan voor ondernemers mogelijk om een bpm-vrijstelling te krijgen op de bestelauto. Ook is het onderscheid tussen personen- en bestelauto's van belang voor het al dan niet van toepassing zijn van de bpm-heffing op basis van de CO₂-uitstoot. Een ander verschil zit in de motorrijtuigenbelasting: voor bestelauto's gelden geen provinciale opcenten en geldt een laag ondernemerstarief.

Wordt door de belastingdienst geconstateerd dat niet aan de inrichtingseisen wordt voldaan, dan kan er ruimte zijn voor zogenaamd “herstelbeleid”. Dat is soms het geval in situaties waarin de laadruimte voldoet aan de fiscaal vereiste maten en het karakter van bestelauto slechts in geringe mate is aangetast. Herstel zonder bpm-naheffing is dan mogelijk als het herstel betrekkelijk eenvoudig kan worden gerealiseerd.

“ HOE HOOG IS HET BPM-TARIEF IN 2022? ”

De bpm op personenauto's is de afgelopen jaren stapsgewijs omgezet van een heffing op basis van de prijs naar een heffing op basis van de CO₂-uitstoot. Ook de dieseltoeslag is CO₂-afhankelijk. Boven een bpm-basistarief gelden CO₂-afhankelijke tariefschijven, waarvan de tarieven progressief oplopen. Zie de bijlagen achter in dit boekje voor de concrete tarieven voor dit jaar.

Voor plug-in hybride auto's geldt een afzonderlijke tabel. Deze is ook opgenomen in de bijlagen. Met deze tabel wil het kabinet meer recht doen aan het werkelijke brandstofverbruik van dergelijke voertuigen.

De CO₂-uitstoot die nodig is voor het berekenen van de bpm, wordt in principe gebaseerd op de meting bij de Europese typegoedkeuring. Daarvoor geldt nu een nieuwe methode: de WLTP-testprocedure. Opties en meeruitvoeringen kunnen leiden tot een hogere CO₂-uitstoot, en daarmee tot een hogere bpm.

Achteraf aangebrachte accessoires, passend binnen de typegoedkeuring, blijven buiten de bpm-heffing.

Als er na de afgifte van het kenteken aanpassingen aan de motor van de auto (chiptuning) worden gedaan binnen drie jaar na de eerste inschrijving in het kentekenregister, moet daarvoor een aanvullende bpm-aangifte worden gedaan.

Voor bestelauto's gelden de CO₂-afhankelijke tarieven niet, maar blijft er sprake van een heffing op basis van de catalogusprijs. Het tarief voor bestelauto's bedraagt 37,7% van de netto catalogusprijs, vermeerderd met een dieseltoeslag van € 273 of verminderd met een korting van € 1.283 als de auto geen dieselmotor heeft. Op veel bestelauto's wordt echter de ondernemersvrijstelling toegepast.

42

“ MOET ER **BPM WORDEN VOLDAA**N OP EEN INGEVOERDE AUTO? ”

De bpm is verschuldigd bij de eerste registratie van een nieuwe auto. Is het een personenauto dan verloopt de heffing via de (binnenlandse) fabrikant of de importeur van de auto.

In andere gevallen moet je zelf voor aangifte en betaling van de bpm zorgen. Dat is vooral aan de orde als je een auto in het buitenland koopt en deze auto vervolgens in Nederland laat registreren. Maar het kan ook gaan om een auto met buitenlands kenteken die je wilt gaan gebruiken op de Nederlandse openbare weg en je geen vrijstelling kunt gebruiken.

Als de ingevoerde auto een nieuwe auto is, geldt daarop het bpm-tarief van het jaar van invoer. Bij een gebruikte auto kan ook het bpm-tarief van het invoerjaar worden toegepast, maar als dat voordeliger is mag je het tarief van het bouwjaar of van een tussenliggend jaar gebruiken. Bovendien kun je op een gebruikte auto een bpm-afschrijving toepassen. Die afschrijving kun je berekenen met de bpm-afschrijvingstabel, met een koerslijst of met een taxatie. Een taxatie is alleen nog mogelijk als de auto niet op een algemeen gangbare koerslijst voorkomt of als er sprake is van meer schade dan normale gebruikssporen.

Bij invoer vanuit een niet-EU-land moet je naast de bpm ook invoerrechten en btw voldoen. Bij invoer vanuit een EU-land moet je Nederlandse btw betalen als het een nieuwe auto betreft. Dat is

voor de btw het geval als de auto niet meer dan 6000 kilometer heeft gereden of niet ouder is dan zes maanden. Is daarvan geen sprake, dan betaal je als particulier btw in het land waar je de auto koopt.

43

“ WANNEER GELDT DE **BPM-VRIJSTELLING** VOOR ONDERNEMERS? ”

Bij aanschaf van een nieuwe bestelauto factureert de dealer geen bpm. Dit heeft te maken met de bpm-vrijstelling voor bestelauto's die worden geregistreerd op naam van een ondernemer. Ondernemers hebben door deze vrijstelling geen bpm-voorfinancieringslasten bij aanschaf van een bestelauto.

Wel moet je voor deze vrijstelling voldoen aan de eis dat de auto wordt geregistreerd op naam van een ondernemer die ook zo is geregistreerd voor de btw, én moet je de bestelauto voor ten minste 10% voor zakelijke ritten gebruiken.

Ondernemers hebben in de meeste gevallen een btw-nummer. Het kan echter voorkomen dat dit nummer niet bij de ondernemer bekend is omdat de ondernemer van btw is vrijgesteld. Dat geldt bijvoorbeeld voor ziekenhuizen, zorginstellingen, onderwijsinstellingen etc. Zij kunnen echter evenals btw-belaste ondernemers in aanmerking komen voor de bpm-vrijstelling op hun bestelauto.

Ook voor geleaste bestelauto's geldt de bpm-vrijstelling. Voor bestelauto's in de verhuur of short-lease geldt de vrijstelling ongeacht wie de feitelijke gebruiker is, als de contractduur niet langer is dan vier weken. Voor langer lopende contracten moet de leasemaatschappij kunnen

aantonen dat de lessee (de leasener) een ondernemer is die zelf ook de bpm-vrijstelling zou krijgen als hij de bestelauto gekocht zou hebben. De leasemaatschappij heeft hiervoor onder meer een zogenaamde 'ondernemersverklaring' van de lessee nodig.

Particuliere kopers van een nieuwe bestelauto dienen zelf zorg te dragen voor afdracht van de bpm. In principe krijgen zij daarvoor van de belastingdienst een formulier toegezonden zodra geconstateerd wordt dat de auto op naam van een niet-ondernemer wordt geregistreerd. Maar ook zonder toezending van dit formulier geldt voor hen een bpm-aangifteverplichting.

Ondanks deze bpm-vrijstelling wordt het bpm-bedrag wel in de kentekengegevens vermeld. Dit bedrag is namelijk van belang voor de bpm-afdracht door particulieren en voor de bijtelling voor privégebruik.

44

“ HEBBEN OVERHEIDSINSTELLINGEN RECHT OP DE BPM-VRIJSTELLING VOOR BESTELAUTO'S? ”

Overheidslichamen zoals gemeenten en provincies voeren in de eerste plaats overheidstaken uit. Wordt een bestelauto aangeschaft voor zo'n publiekrechtelijke taak, zoals onderhoud van wegen, milieuhandhaving en dergelijke taken, dan behoort een bpm-vrijstelling niet tot de mogelijkheden.

Het kan echter voorkomen dat zij de bestelauto gebruiken voor werkzaamheden die zij niet als overheid maar als ondernemer verrichten. Cruciaal hiervoor is dat er in dat geval voor deze leveringen of diensten btw-facturen worden uitgereikt. Zij kunnen dan in aanmerking komen voor vrijstelling van bpm bij aanschaf van een nieuwe bestelauto.

Bij twijfelgevallen kan de betreffende overheidsinstantie bij de belastingdienst nagaan in hoeverre zij als ondernemer is aan te merken.

45

“ WAT GEBEURT ER ALS IK NIET MEER AAN DE EISEN VAN DE ONDERNEMERSVRIJSTELLING VOLDOE? ”

Voldoet een ondernemer in de periode van 5 jaar na aanschaf van een nieuwe bestelauto niet meer aan de eisen van btw-ondernemerschap en zakelijk gebruik, dan is de ondernemer alsnog bpm verschuldigd.

Dit doet zich bijvoorbeeld voor als de ondernemer de bestelauto verkoopt of zijn onderneming beëindigt. Binnen een maand nadat niet meer aan de voorwaarden is voldaan, moet de ondernemer hiervan zelf aangifte doen bij de belastingdienst en het bedrag van de rest-bpm betalen. Die zogenaamde 'rest-bpm' wordt dan berekend volgens de afschrijvingstabel. Wel geldt de hierna beschreven doorschuifmogelijkheid.

Na deze 5-jaarsperiode wordt de bpm-vrijstelling niet meer herzien. De bestelauto kan dan bijvoorbeeld aan een particulier verkocht worden zonder dat er nog rest-bpm betaald moet worden. De auto moet ook na die 5 jaar nog wel aan de inrichtingseisen blijven voldoen en kan bijvoorbeeld niet zonder bpm tot camper worden omgebouwd.

Wordt een gebruikte bestelauto van niet ouder dan 5 jaar verkocht aan een particulier, dan moet de laatste eigenaar die de ondernemersvrijstelling toepaste (dat kan dus ook het garagebedrijf zijn dat de auto met de doorschuifregeling ingeruild heeft gekregen), de rest-bpm aan de fiscus afdragen. Vergeet de rest-bpm in dat geval niet in de prijs door te berekenen.

46

“ WELK FORMULIER MOET IK GEBRUIKEN VOOR DE DOORSCHUIFREGLING? ”

Bij aanschaf van een nieuwe bestelauto hebben ondernemers recht op een vrijstelling van bpm. Als de gebruikte bestelauto binnen 5 jaar na eerste kentekenregistratie wordt verkocht, moet je in principe rest-bpm afdragen. Als de nieuwe eigenaar ook een ondernemer is, kan de vrijstelling echter overgaan op de nieuwe eigenaar. Er moet dan bij de wijziging van de tenaamstelling van de bestelauto een beroep worden gedaan op de zogenaamde doorschuifregeling. De koper neemt dan voor de bpm op deze auto de plaats in van de verkoper en moet binnen de termijn van 5 jaar blijven voldoen aan de voorwaarden voor de vrijstelling. De belangrijkste voorwaarde is daarbij het zakelijke gebruik door een btw-ondernemer.

Om de doorschuifregeling te kunnen toepassen moet in de administratie van de verkopende ondernemer een verklaring van beide partijen zijn opgenomen waarin zij verklaren dat de koper voor de bpm op de betreffende bestelauto in de plaats is getreden van de verkoper.

Doe je geen beroep op de doorschuifregeling, dan is rest-bpm verschuldigd door de verkoper van de bestelauto.

Tip: Hoewel de doorschuifverklaring vormvrij is, weet je zeker dat je alle gegevens hebt als je het formulier gebruikt dat je kunt downloaden van de website belastingdienst.nl

47

“ IS BPM VERSCHULDIGD BIJ EXPORT, DIEFSTAL OF SLOOP VAN EEN BESTELAUTO? ”

Bij export binnen 5 jaar van een bestelauto hoeft je geen rest-bpm meer te betalen. De bpm bij export werkt immers handels belemmerend.

Bij diefstal binnen de vijfjaarstermijn van een bestelauto met een eerste tenaamstelling vanaf 1 juli 2005 geldt een vrijstelling voor de rest-bpm. Van de diefstal moet dan wel aangifte zijn gedaan bij de politie.

Ook is geen rest-bpm verschuldigd als een bestelauto van jonger dan 5 jaar vanwege sloop wordt uitgeschreven uit het kentekenregister.

48

“ HOE WORDEN ROLSTOELGEBRUIKERS GECOMPENSEERD VOOR DE BPM? ”

Voor een bestelauto die is ingericht voor het vervoer van een gehandicapt persoon en het gelijktijdig vervoer van een niet-opvouwbare rolstoel of ander hulpmiddel ten behoeve van de handicap, kan op verzoek teruggaaf van bpm plaatsvinden. Staat de bestelauto niet op naam van de gehandicapte zelf, dan kan het verzoek tot teruggaaf plaatsvinden door de gehandicapte en de eigenaar van de auto samen.

In de situatie dat de invalide komt te overlijden en de auto staat op naam van een inwonend gezinslid van de invalide of komt op naam van een gezinslid te staan, is geen rest-bpm verschuldigd. Voorwaarde is wel dat de auto uitsluitend voor persoonlijk gebruik wordt gebruikt door de kentekenhouder en de inwonende gezinsleden. Na het overlijden van de gehandicapte blijft gedurende een periode van een jaar het lage tarief voor de motorrijtuigenbelasting gelden.

“ BIJ VERKOOP WORDT ER GESPROKEN OVER REST-BPM. WAT IS DAT? ”

De rest-BPM is het gedeelte van de oorspronkelijke BPM dat nog op de auto rust. Hoe groot dit gedeelte is, kun je uit de onderstaande afschrijvingstabel aflezen.

Deze afschrijvingstabel voor de bepaling van de rest-BPM ziet er als volgt uit:

Gebruiksduur vanaf datum 1e ingebruikname		Afschrijving	
Vanaf	Maar minder dan	Afschrijvings- percentage tot aan het begin van deze periode	Vermeerderd met een afschrijvings- percentage voor elke geheel of gedeeltelijk verstreken maand na het begin van deze periode
0 dagen	1 maand	0	8
1 maand	3 maanden	8	3
3 maanden	5 maanden	14	2,5
5 maanden	9 maanden	19	2,25
9 maanden	18 maanden	28	1,444
1,5 jaar	2,5 jaar	41	0,917
2,5 jaar	3,5 jaar	52	0,833
3,5 jaar	4,5 jaar	62	0,75
4,5 jaar	5,5 jaar	71	0,416
5,5 jaar	6,5 jaar	76	0,416
6,5 jaar	7,5 jaar	81	0,333
7,5 jaar	8,5 jaar	85	0,333
8,5 jaar	9,5 jaar	89	0,25
9,5 jaar	-	92	0,083

* Wanneer sinds het tijdstip van de eerste tenaamstelling in het kentekenregister minder dan drie maanden zijn verstreken, wordt de vermindering voor een nog niet verstreken maand naar tijdsgelang per dag berekend, waarbij de vermindering per dag wordt gesteld op een dertigste deel van de vermindering voor die maand ingevolge de tabel.

Het bedrag aan rest-bpm moet onder andere berekend worden bij verkoop van een gebruikte auto. Er wordt dan btw berekend over de verkoopprijs (tenzij je een auto koopt bij een autobedrijf dat op die auto de margeregeling toepast). De btw hoeft echter niet berekend te worden over de rest-bpm. Rest-bpm is in principe ook aan de orde als een ondernemer binnen 5 jaar na aanschaf niet meer aan de voorwaarden voor bpm-vrijstelling voor bestelauto's voldoet. Na deze 5 jaar rust er geen rest-bpm meer op deze bestelauto's. Ook bij invoer van een auto is de rest-bpm van belang. Daarvoor mag je de afschrijvingstabel toepassen, maar verplicht is dat niet. Op basis van Europese jurisprudentie moet de rest-bpm in dergelijke situaties worden bepaald op basis van de waarde van de auto. Die hangt af van de leeftijd en de staat van de auto en kan bijvoorbeeld op basis van koerslijsten of (bij meer schade dan normale gebruikssporen) door middel van taxatie worden bepaald.

VOORBEELD

Sienke heeft in haar autobedrijf op 7 december 2022 een auto te koop staan voor € 14.000 exclusief btw.

De oorspronkelijke bpm bedroeg € 7.000. De auto is van 2 januari 2019. De auto wordt gefactureerd mét btw. De bpm-afschrijving is dan: 62% + 6 maanden à 0,75%, oftewel 66,5%.

De factuur wordt dan als volgt opgesteld:

Levering auto	€ 14.000
(rest-BPM: 33,5% van € 7.000 = € 2.345)	
Btw (21% van € 11.655)	€ 2.448
Te betalen	€ 16.448

“ IS ER **BPM VERSCHULDIGD** BIJ WIJZIGING VAN DE TENAAMSTELLING OF AANPASSING VAN DE AUTO? ”

De bpm is een belasting op registratie of eerste gebruik van een auto. Bij wijziging van de tenaamstelling, dus bij verkoop van een auto, ben je niet opnieuw bpm verschuldigd. Alleen in uitzonderingsgevallen kan bpm over gebruikte auto's aan de orde zijn, bijvoorbeeld bij invoer, bij tussentijdse wijzigingen aan de auto waardoor bijvoorbeeld niet meer aan de inrichtingseisen van de definitie bestelauto wordt voldaan, of bij verkoop van een bestelauto door een ondernemer aan een particulier.

Voor personenauto's is daarbij ook een wettelijke regeling van kracht waardoor bpm-aangifte vereist is bij 'chiptuning': Als je de motor van een personenauto binnen 3 jaar na de eerste kentekenregistratie zodanig laat aanpassen dat de CO₂-uitstoot meer bedraagt dan de CO₂-uitstoot waarover al bpm is voldaan, ben je een aanvullend bpm-bedrag verschuldigd.

Als de aanpassing een wijziging betreft in de uitrusting van een personenauto, heeft dat doorgaans dus geen gevolgen voor de bpm. Dat ligt echter anders bij een wijziging aan een bestelauto: Als die wijziging ertoe leidt dat de bestelauto niet langer voldoet aan de wettelijke inrichtingseisen, is er voor de bpm sprake van een personenauto. Op het moment van deze 'ombouw' moet je daarvan aangifte doen. Je moet eerst de bpm voldoen voordat je de auto opnieuw op de openbare weg gaat gebruiken. In veel gevallen moet de auto ook als personenauto bij de RDW worden aangemeld.

“ WELKE **AUTO'S** KOMEN IN AANMERKING VOOR EEN **VRIJSTELLING**? ”

De belangrijkste vrijstellingen van bpm betreffen de volgende auto's:

- Auto's van het Koninklijk Huis (AA-kenteken)
- Auto's van diplomaten (CD-kenteken) en niet-diplomatiek personeel van ambassades of internationale organisaties (BN-, GN-kentekens)
- Auto's van leden van internationale gerechtshoven (CDJ-kenteken)
- Auto's behorend tot de fabrieks- of handelsvoorraad (FH-, HF- en HA-kentekens)
- Auto's met ZZ-kenteken, dat wil zeggen met een dermate bijzondere constructie dat gebruik alleen is toegestaan na toestemming van de wegbeheerder
- Auto's met een militair kenteken
- Tijdelijke invoer van rallyauto's met buitenlands kenteken
- Uit een buitenlandse nalatenschap geërfde auto's
- Auto's die worden ingevoerd bij een bedrijfsverplaatsing vanuit het buitenland

Daarnaast geldt een vrijstelling voor bestelauto's van ondernemers.

De vrijstellingen bij grensoverschrijdend werken/ondernemen, immigratie en de invoer van huurauto's komen in de volgende vragen aan de orde.

“ IK WERK IN HET BUITENLAND. MAG IK EEN AUTO MET BUITENLANDS KENTEKEN GEBRUIKEN? ”

Als je inwoner van Nederland bent en een auto met buitenlands kenteken gebruikt, ben je – als er geen bijzondere vrijstelling geldt – bij eerste gebruik van de Nederlandse openbare weg bpm verschuldigd.

Maar als een werknemer geen invloed heeft op de beslissing waar de auto die hij voor zijn werk gebruikt geregistreerd is, kan een vrijstelling van toepassing zijn. De auto moet dan hoofdzakelijk (dat wil zeggen: voor 70% of meer) bestemd zijn voor de uitoefening van het werk buiten Nederland. De vrijstelling geldt alleen als je hier om verzocht hebt en de inspecteur een positieve beschikking heeft afgegeven. Bij de aanvraag moet je een schriftelijke verklaring van de werkgever verstrekken dat de auto ook privé gebruikt mag worden.

De auto mag je in dit geval ook voor de Nederlandse privéritten van jezelf en van inwonende gezinsleden gebruiken.

Zelfstandige ondernemers met een in het buitenland gevestigd bedrijf of directeuren-aandeelhouders van een buitenlands bedrijf kunnen ook gebruik maken van een bpm-vrijstelling. Privégebruik is toegestaan. Wel moet je dan met een kilometeradministratie kunnen aantonen dat je de auto voor ten minste 50% zakelijk in het buitenland gebruikt. Bij de bepaling van dit percentage wordt het woon-werkverkeer buiten beschouwing gelaten.

“ BEN IK BPM VERSCHULDIGD OVER EEN BUITENLANDSE HUURAUTO? ”

Als een inwoner van Nederland een buitenlandse auto in Nederland gebruikt (bijvoorbeeld vanwege vervangend vervoer als je eigen auto in het buitenland te maken krijgt met reparaties), heeft dat volgens de wet tot gevolg dat er bpm verschuldigd is op het moment van het eerste gebruik van de Nederlandse weg, dus zodra je de grens passeert.

Volledige heffing van bpm is in zo'n situatie echter niet in overeenstemming met het EU-recht. Als het om een niet duurzaam in Nederland gebruikte auto gaat, kan soms worden volstaan met een tijdsevenredige bpm-betaling: De teruggaaf bij het einde van het binnenlandse weggebruik kan dan direct worden verrekend met de heffing bij aanvang van het binnenlandse weggebruik, zodat uitsluitend het saldo van beide bedragen voldaan hoeft te worden.

Omdat deze heffing niet de bedoeling is als de buitenlandse (huur)auto slechts tijdelijk in Nederland gebruikt wordt, geldt er wel een bijzondere vrijstelling. Deze vrijstelling geldt als de auto binnen 14 dagen weer naar het buitenland wordt gebracht of wordt ingeleverd bij een Nederlandse vestiging van de verhuurmaatschappij.

Voorwaarde voor deze vrijstelling is wel dat je deze tijdig aanvraagt. Dat wil zeggen: voor aanvang van het Nederlandse weggebruik. Aanvraag kan uitsluitend via de internetpagina van de belastingdienst.

54

“ BEN IK BIJ IMMIGRATIE BPM VERSCHULDIGD OVER MIJN AUTO? ”

Bij immigratie naar Nederland geldt een vrijstelling van bpm voor in het buitenland gebruikte auto's. Om voor vrijstelling van bpm in aanmerking te komen moet je deze auto al minimaal zes maanden voorafgaand aan de immigratie in bezit hebben gehad en in het buitenland gebruikt hebben. Daarnaast geldt de voorwaarde dat je de auto binnen 12 maanden na immigratie niet mag verkopen, verpanden, uitlenen of verhuren. Ook voor deze vrijstelling geldt dat je vóór de invoer (of bij immigratie vanuit een EU-land: vóór het eerste gebruik van de Nederlandse openbare weg) een vergunning bij de inspecteur moet aanvragen.

55

“ KRIJG IK BIJ EXPORT OF BIJ EMIGRATIE EEN DEEL VAN MIJN BPM TERUG? ”

De bpm is een zogenaamde 'tijdstipbelasting'. Dat wil zeggen dat er belasting wordt geheven als zich op een bepaald tijdstip een belastbaar feit voordoet. Het is, anders dan de motorrijtuigenbelasting, geen belasting op het houden van een auto of het gebruik van de weg. Met andere woorden: bij de bpm wordt belasting geheven over de registratie of het eerste gebruik van de openbare weg. Omdat Europeesrechtelijk echter geen grensoverschrijdende belemmeringen mogen worden opgeworpen, geldt er sinds een paar jaar echter een teruggaafmogelijkheid.

Als er op de auto op of na 16 oktober 2006 bpm is geheven (meestal op basis van de kentekenregistratie, of bij aanvang van het Nederlandse weggebruik met een buitenlands

kenteken), wordt de bpm teruggegeven bij export. Bij export van auto's waarop vóór 16 oktober 2006 bpm is geheven, is er geen teruggaafmogelijkheid bij export.

Van belang is dat de teruggave alleen mogelijk is bij export naar een EU- of EER-land (Noorwegen, Liechtenstein, IJsland). Ook is bepaald dat de exportauto in het Nederlandse kentekenregister niet mag zijn aangemerkt als motorrijtuig bestemd voor sloop of een motorrijtuig dat wacht op keuring. Het verzoek om teruggaaf moet je indienen binnen 13 weken na de beëindiging van de tenaamstelling in het Nederlandse kentekenregister. Daarbij moet je een bewijs overleggen dat de auto in het betreffende buitenland is geregistreerd. Registratie op een tijdelijk kenteken in het buitenland is niet meer voldoende.

Als de export plaatsvindt met de duidelijke bedoeling dat de auto binnen 12 maanden weer in Nederland geregistreerd of gebruikt zal worden, wordt de teruggaaf geweigerd.

De exacte teruggaaf wordt vastgesteld op basis van een tabel die per leeftijdsklasse een afschrijvingspercentage te zien geeft. De teruggaaf is echter nooit meer dan het bedrag dat nog aan bpm op de betreffende auto rust en bovendien voldaan is.

56

“ KAN IK BPM TERUGVRAGEN BIJ SLOOP OF TOTAL LOSS VAN MIJN PERSONENAUTO? ”

Bij sloop of total loss-verklaring van een gebruikte personenauto kun je geen teruggave van bpm krijgen. Wel is teruggave mogelijk van bpm die al voldaan is voor een auto die bedoeld was voor gebruik in Nederland, maar die na afgifte van een Nederlands kenteken - vóór gebruik van de Nederlandse weg - toch wordt geëxporteerd. Ook kan de bpm worden teruggegeven op een auto die wordt gesloopt voordat er feitelijk gebruik van de weg heeft plaatsgevonden.

“ WELKE TEGEMOETKOMING GELDT ER VOOR BIJZONDERE VOERTUIGEN? ”

Voor bepaalde bijzondere voertuigen geldt op verzoek een teruggaafregeling. Het betreft:

- Politieauto's
- Brandweerauto's
- Ambulances en dierenambulances
- Auto's voor vervoer van stoffelijke overschotten
- Auto's voor gevangenenvervoer
- Auto's voor groepsvervoer van rolstoelgebruikers
- Geldtransportauto's

Voor elk van deze auto's gelden bijzondere voorwaarden qua uiterlijk en inrichting.

Voldoet de auto binnen een specifieke periode niet meer aan de voorwaarden qua uiterlijk en inrichting, dan dient alsnog een bedrag aan bpm te worden voldaan. Deze eisen zijn per soort auto geregeld. Voor politie- en brandweerauto's is dat bijvoorbeeld 3 jaar, voor rolstoelbussen 6 jaar en voor ambulances, begrafenisauto's, auto's voor gevangenenvervoer en geldtransportauto's 8 jaar.

Voor auto's die zijn aangepast voor individueel vervoer van gehandicapten geldt deze teruggaveregeling niet. Wel is goedgekeurd dat onder bepaalde voorwaarden de speciale inrichting en aanpassing niet belast wordt met bpm.

“ KRIJG IK OP EEN TAXI DE BPM NOG TERUG? ”

Vanaf 2020 is er voor nieuwe situaties geen teruggaaf van bpm meer mogelijk voor taxi's. Wel geldt nog de overgangsregeling voor voertuigen waarvoor uiterlijk in 2019 bpm is teruggeven. Voor die taxi's geldt dat gedurende 3 jaar voldaan moet blijven worden aan de eisen van de oude taxiregeling. Die taxiregeling hield in dat de bpm op auto's die voor 90% of meer gebruikt worden voor taxiritten, in één keer wordt teruggegeven als aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan. De teruggave is een voorwaardelijke teruggave die jaarlijks voor 1/3 definitief wordt als aangetoond is dat aan de voorwaarden is voldaan en als de auto daadwerkelijk voor 90% of meer voor taxiritten is gebruikt. Wordt niet langer aan de voorwaarden voldaan, bijvoorbeeld de voorwaarde dat men gerechtigd is om de blauwe taxikentekenplaten te gebruiken, dan wordt de bpm over de hele periode waarover de teruggaaf nog niet definitief is alsnog verschuldigd. Voor de mrb is de taxivrijstelling wel blijven bestaan.

59

“ WAT WIJZIGT ER PER 2022 IN HET **BELASTBARE FEIT VAN DE BPM?** ”

De bpm is een belasting waarvan het belangrijkste belastbare feit de kentekenregistratie van een nieuwe auto is. Tot en met 2021 wordt er voor de bpm gekeken naar zowel de inschrijving van het kenteken als naar de tenaamstelling van het kenteken. Pas bij de tenaamstelling was de kentekenregistratie voltooid. Vanaf 1 januari 2022 is het belastbaar feit vervroegd van de tenaamstelling in het kentekenregister naar de inschrijving in het kentekenregister. Bij invoer van een gebruikte auto wordt dan ook het afschrijvingspercentage van de bpm daarop aangepast. Met deze aanpassing wil het kabinet een eerlijker speelveld bereiken tussen de binnenlandse handel en de importhandel in gebruikte motorrijtuigen. Ook hoopt men op een afname van het aantal bezwaarschriften in de bpm en wordt de bpm qua wetgeving iets minder complex. Vanaf 1 januari 2022 is ook de bpm-overgangsregeling bij tariefswijzigingen gewijzigd. Als de bpm-tarieven veranderen, dan geldt voor een auto die op dat moment wordt ingeschreven het oude tarief. Is de auto wel ingeschreven bij de RDW, maar nog niet tenaamgesteld? En gebeurt dat ook niet binnen 2 maanden? Dan geldt voor die auto het nieuwe bpm-tarief. Afhankelijk van de tariefwijziging kan dat leiden tot een naheffing of teruggaaf van bpm.

60

“ WELKE LANGE **TERMIJNONTWIKKELINGEN** ZIJN ER VOOR DE **BPM?** ”

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat het kabinet onderzoek doet naar betalen naar gebruik door gebruikers van wegvoertuigen. Het doel van het onderzoek is het faciliteren van mogelijke politieke besluitvorming over dit onderwerp door een volgend kabinet. Daarbij worden verschillende varianten onderzocht. Het nieuwe kabinet heeft via het coalitieakkoord van eind 2021 laten weten dat men per 2030 een heffing naar gebruik wil invoeren die de mrb vervangt. De huidige bpm blijft dan in stand.

61

“ WANNEER MOET ER MOTORRIJTUIGENBELASTING BETAALD WORDEN? ”

De motorrijtuigenbelasting (mrb) is een belasting op het ‘houden’ van een personen-, bestel- of vrachtauto of een motor. De mrb wordt daarom ook wel houderschapsbelasting genoemd. De mrb wordt geheven vanaf het moment dat er een kenteken op jouw naam staat. Of je met je auto wel of niet feitelijk gebruik maakt van de weg is daarbij niet van belang. Wel bestaat de mogelijkheid de auto te ‘schorsen’ als je de auto langdurig niet gebruikt.

De grondslag van de mrb wordt gewijzigd van ‘eigen massa’ van het voertuig in ‘massa rijklaar’. Dat sluit beter aan bij de in het Europese recht gebruikte definities en de gegevens op de kentekencard. De ‘massa rijklaar’ is in alle gevallen 100 kg. Hoger dan de ‘eigen massa’. De tarieftabel van de motorrijtuigenbelasting wordt hierop aangepast, zodat de wijziging geen gevolgen heeft voor de hoogte van de verschuldigde mrb. Omdat de wijziging samenhangt met de invoering van een nieuw automatiseringssysteem van de belastingdienst, treedt deze wijziging in werking op een nog bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

“ MAAKT HET NOG UIT OF IK EEN GEEL OF EEN GRIJS KENTEKEN HEB? ”

Er geldt een bijzonder bestelautotarief voor bestelauto's die voldoen aan de inrichtingseisen voor het grijs kenteken. Daarbij zit er een tariefsverschil tussen ondernemers en particulieren. Ondernemers hebben een verlaagd tarief. Voor niet-gehandicapte particuliere bezitters van een bestelauto wijkt het bestelautotarief alleen nog maar af van het personenautotarief op het punt van de provinciale opcenten. Als een auto met grijs kenteken niet aan de inrichtingseisen voldoet, is voor die auto het normale personenautotarief van toepassing.

De inrichtingseisen voor bestelauto's zijn dezelfde als die gelden voor de bpm. Als het een bestelauto betreft die in aanmerking komt voor de bpm-vrijstelling voor ondernemers, geldt voor die bestelauto ook het ondernemerstarief van de mrb. Voor vrachtauto's gelden afzonderlijke mrb-tarieven.

“ ZIJN ER OOK AUTO'S WAARVOOR EEN BIJZONDER TARIEF OF VRIJSTELLING GELDT ? ”

Naast het bijzondere tarief voor (semi)elektrische- en waterstofauto's geldt er een bijzonder tarief ter grootte van een kwart van het normale tarief voor de volgende auto's:

- Kampeerauto's (bij verhuur geldt niet een kwarttarief maar een halftarief)
- Auto's voor vervoer van kermis- of circusbehoeften
- Auto's ingericht als werktuig of werkplaats
- Auto's voor niet beroepsmatig paardenvoer

De volgende auto's zijn, als aan specifieke voorwaarden per auto wordt voldaan, vrijgesteld van mrb:

- Ambulances en dierenambulances (ook niet als ambulance ingerichte auto's voor spoedeisende medische hulp zijn vrijgesteld als aan bepaalde eisen wordt voldaan)
- Auto's voor het vervoer van stoffelijke overschotten
- Oldtimers
- Defensievoertuigen
- Politie- en brandweerauto's
- Vuilnis- en straatveegwagens / kolkenzuigers
- Auto's die zijn ingericht en uitsluitend worden gebruikt voor aanleg van wegen
- Auto's waarmee normaliter maar over een geringe afstand van de weg gebruik wordt gemaakt
- Geschorste auto's ten behoeve van en op de dag van de keuring
- Taxi's met een vergunning op grond van de Wet Personenvervoer 2000 (NB: er geldt geen bpm-teruggaaf meer)
- In het buitenland geregistreerde auto's die ter beschikking staan van in het buitenland wonende personen, in Nederland wonende werknemers van een buitenlands bedrijf of in Nederland wonende ondernemers/aandeelhouders van een buitenlands bedrijf
- Tijdelijk (maximaal twee weken) in Nederland gebruikte auto's met een buitenlandse kentekenregistratie
- Auto's van diverse internationale organisaties

64

“ IK HEB EEN GASINSTALLATIE INGEBOUWD. KLOPT HET DAT IK NU MEER MRB GA BETALEN? ”

Ja, dat klopt als het een personenauto of particuliere bestelauto betreft. De mrb-tarieven zijn dan afhankelijk van het soort brandstof. Ook wordt de auto zwaarder, zodat de auto mogelijk in een hogere categorie valt. Voor bestelauto's van ondernemers geldt geen gastoeslag. Wel kan dan eventueel het gewicht leiden tot een hogere belastingheffing. De gewichtstoename wordt berekend door de inhoud van de gastank te vermenigvuldigen met 0,8. Bij een 60-liter tank wordt het gewicht van de auto (zoals op het kentekenbewijs vermeld) dus 48 kg hoger. Nadat je een gasinstallatie in een bestaande auto hebt laten inbouwen, moet de auto ook gekeurd worden door de RDW. Na goedkeuring wordt je kentekenregistratie aangepast. Die aanpassing is tegelijkertijd de aangifte voor de mrb.

65

“ IK HEB MIJN GRIJS KENTEKENAUTO OMGEBOUWD TOT GEEL KENTEKEN. WAT NU? ”

Als je jouw auto zo ingrijpend verandert dat deze niet langer aan de eisen van de oorspronkelijke categorie voldoet, kan dat consequenties hebben voor de mrb-tarieven en de bpm. Voor de mrb gelden voor bestelauto's namelijk andere tarieven dan voor personenauto's, waarbij voor bestelauto's ook verschil gemaakt wordt tussen particulieren en ondernemers. Ook is het denkbaar dat je de auto dusdanig wijzigt dat de auto een andere 'eigen massa' krijgt. Bij dit soort wijzigingen aan je auto moet de auto door de RDW gekeurd worden en moet het kentekenbewijs worden aangepast. Deze aanpassing is ook meteen de aangifte voor de mrb. Voor de bpm is de ombouw van een bestelauto naar een personenauto een belastbaar feit.

66

“ HOE IS DE VRIJSTELLING VOOR OLDTIMERS GEREGELD? ”

De mrb kent een vrijstelling voor oldtimers. Na eerdere verhoging van de leeftijdsgrens naar 30 jaar, is de leeftijdsgrens voor de oldtimervrijstelling nu 40 jaar.

Voor auto's die voor 1 januari 1988 in gebruik zijn genomen, maar nog geen 40 jaar oud zijn, geldt een overgangsregeling. Die overgangsregeling houdt in dat houders van benzineauto's gebruik kunnen maken van een kwarttarief met een maximum van € 130 per jaar, onder de voorwaarde dat er in de maanden december tot en met februari geen sprake is van weggebruik. Wel mag er in die maanden sprake zijn van twee dagen gebruik voor een in het kader van de evenementenregeling goedgekeurd evenement. Voor diesel- en LPG-auto's geldt deze overgangsregeling niet.

67

“ MOET IK MOTORRIJTUIGENBELASTING BETALEN. OVER MIJN CARAVAN EN AANHANGWAGEN? ”

Voor een aanhangwagen, caravan of vouwwagen hoeft je geen mrb te betalen. Voor het vrachtautotarief geldt nog wel een bijzondere regeling voor aanhangers. Als je een vrachtauto met een koppelinrichting hebt, ben je motorrijtuigenbelasting verschuldigd voor de vrachtauto. Bij de bepaling van de hoogte van de te betalen motorrijtuigenbelasting wordt niet alleen rekening gehouden met de toegestane maximum massa van de vrachtauto, maar ook met de hoogste toegestane maximum massa van een aanhangwagen waarmee de vrachtauto kan worden verbonden. Het is daarbij niet van belang of de vrachtauto werkelijk een aanhangwagen trekt: de aanwezigheid van de koppelinrichting is doorslaggevend voor de hoogte van de motorrijtuigenbelasting.

68

“ VOOR MIJN WERK GA IK NAAR HET BUITENLAND. HOEF IK DAN GEEN MRB MEER TE BETALEN? ”

Als je gedurende langere tijd de auto niet gebruikt, is zogenaamde ‘schorsing’ van het kenteken mogelijk. Je betaalt over de schorsingsperiode ook geen mrb. Als de schorsing binnen één maand ongedaan gemaakt wordt, betaal je alsnog mrb.

Schorsing is dus een goede oplossing als je voor een periode van een maand of meer op een andere manier dan per auto naar het buitenland gaat en de auto in de tussentijd niet gebruikt wordt. Als je met de auto naar het buitenland gaat, is schorsing niet mogelijk. Schorsing is namelijk niet een tijdelijke opheffing van de belastingplicht, maar een tijdelijke ongeldigverklaring van het kenteken.

69

“ ZIJN BUITENLANDSE INGEZETENEN IN NEDERLAND MRB VERSCHULDIGD? ”

Voor in het buitenland geregistreerde auto’s die ter beschikking staan van iemand met een hoofdverblijf buiten Nederland, is in Nederland in principe geen mrb verschuldigd.

Om oneigenlijk gebruik van deze regeling tegen te gaan en de controle hierop te verbeteren, geldt een wettelijke woonplaatsfictie. Daarmee wordt aangenomen dat iemand zijn hoofdverblijf in Nederland heeft als hij of zij in de Nederlandse gemeentelijke basisadministratie is ingeschreven of zich daarin had moeten inschrijven. Dat betreft iedereen die naar redelijke verwachting gedurende een halfjaar minimaal twee derde van de tijd in Nederland verblijf zal houden. Voor ondernemingen en rechtspersonen is de fictie gekoppeld aan inschrijving in het Handelsregister. Tegen deze woonplaatsfictie kun je tegenbewijs leveren. Als je kunt aantonen dat het hoofdverblijf buiten Nederland is gelegen, kun je de mrb-vrijstelling houden.

70

“ IK WIL MIJN AUTO UITVOEREN OF LATEN SLOPEN. KRIJG IK DAN DE MRB TERUG? ”

Bij definitieve uitvoer van een auto krijg je de mrb terug vanaf de datum van registratie van de uitvoer bij de RDW. Deze registratie kan plaatsvinden door het invullen van een ‘uitvoerverklaring’. Ook bij sloop van je auto kun je de al betaalde mrb terugkrijgen. Bij sloop door een door de RDW goedgekeurd demontagebedrijf krijg je een vrijwaringsbewijs, waarmee je bij de RDW kunt aantonen dat het kenteken niet langer op jouw naam staat. Na melding bij de RDW wordt dit ook automatisch verwerkt in de mrb-bestanden van de belastingdienst.

71

“ IK GA MIJN AUTO VERKOPEN. KRIJG IK NU NOG MRB TERUG? ”

De verschuldigdheid van mrb is gekoppeld aan het tijdstip van de wijziging in de tenaamstelling van het kenteken. De verkoper krijgt de mrb terug vanaf de datum van verkoop tot het einde van het tijdvak. De koper betaalt de mrb vanaf de datum van aankoop.

Bij de verkoop krijg je van de koper een vrijwaringsbewijs. Daarmee kun je aantonen dat je jouw auto verkocht hebt en dat jij niet langer aansprakelijk bent voor de zogenaamde voertuiggebonden verplichtingen. Daaronder vallen bijvoorbeeld de mrb, de WA-verzekering en de APK. Een officieel vrijwaringsbewijs is daarom een belangrijk document.

“ HOE HOOG IS DE BIJTELLING OP EEN ELEKTRISCHE OF WATERSTOFAUTO IN 2022? ”

Voor auto's met een nihiluitstoot van CO₂ geldt in 2022 een bijtelling van 16% van de catalogusprijs. Formeel is dit zo geregeld dat er een korting van 6 procentpunten wordt gegeven op het basispercentage van 22%.

Voor auto's met een 'datum eerste toelating' vanaf 2022 en voor auto's waarvoor de 60-maandsperiode van de overgangsregeling verstreken is, geldt het verlaagde bijtellingstarief niet op het deel van de catalogusprijs boven de € 35.000, behalve als het een waterstofauto of een zonnecelauto is.

Heeft zo'n auto een hogere catalogusprijs dan € 35.000, dan geldt over de eerste € 35.000 een bijtelling van 16% en over het meerdere een bijtelling van 22% (of 25% als het een auto met een datum eerste toelating voor 2017 is).

De zonnecelauto die per 2022 net als de waterstofauto is uitgezonderd van de cap van € 35.000 betreft een auto met geïntegreerde zonnepanelen met een opwekvermogen van ten minste 1 kilowattpiek, waarbij de voor de aandrijving benodigde energie wordt opgeslagen in een loodvrij accupakket.

De Tweede Kamer evalueert periodiek de mate van gebruik van de bijtellingskortingen voor elektrische auto's, zodat het forfait indien nodig voor nieuwe gevallen bijgesteld kan worden. Voor al ingezette auto's geldt wettelijk overigens op dit moment nog steeds de overgangsregeling dat bij aanpassing van het forfait het oude tarief nog blijft gelden zolang er nog geen 60 maanden verstreken zijn na de datum van eerste toelating van de auto.

Tip: Stap je in de loop van het jaar over van een auto waarvoor je een rittenregistratie hebt naar een bijtellingsvriendelijke elektrische auto, bedenk dan dat de tegenbewijsregeling voor een privégebruik van niet meer dan 500 km op jaarbasis wordt bekeken. Stop je in de loop van het jaar met je rittenregistratie, dan krijg je alsnog een bijtelling over het hele jaar. Het kan dan zinvol zijn om de elektrische auto pas met ingang van het nieuwe jaar privé te gaan gebruiken.

73

“ WELKE BIJTELLINGSPLANNEN VOOR EV'S ZIJN ER VOOR DE KOMENDE JAREN? ”

In het Klimaatakkoord zijn de bijtellingsmaatregelen voor elektrische auto's al uitgewerkt voor de komende jaren. Eind 2019 is dat ook wettelijk al zo vastgelegd, al kan er nog wel een bijstelling plaatsvinden als het aantal verkochte EV's uit de pas gaat lopen met de ramingen. Hiervoor wordt het marktaandeel van EV's periodiek geëvalueerd.

Per 2023 gaat de bijtelling naar 16% over de eerste € 30.000. In 2024 blijft het percentage dan 16%, om vervolgens voor nieuwe auto's in 2025 naar 17% te gaan. De aftopping van de bijtellingskorting blijft in die jaren op een catalogusprijs van € 30.000 staan.

Daarna geldt het standaardtarief van 22% ook voor elektrische auto's. Er blijft een overgangsregeling van kracht waarmee het bijtellingspercentage van de datum eerste toelating steeds voor 60 maanden geldt.

74

“ TELT DE WAARDE VAN EEN LAADPAAL MEE VOOR DE BIJTELLING? ”

Heb je als werknemer een elektrische auto van de zaak en heb je bij je huis ook een laadpaal ter beschikking gekregen, dan wordt de laadpaal gezien als onderdeel van het ter beschikking stellen van de auto. De bijtelling wordt hier dus niet hoger door. Dat geldt niet alleen bij het verstrekken van zo'n laadpaal door de werkgever, maar ook als de werkgever de door de werknemer zelfgemaakte kosten voor het plaatsen van de laadpaal vergoedt.

Als je geen bijtelling hebt omdat je de auto van de zaak aantoonbaar voor niet meer dan 500 privékilometers per jaar gebruikt, geldt er ook geen bijtelling voor de laadpaal.

Ondernemers met een elektrische of plug-in hybride auto kunnen de kosten die samenhangen met de oplaadvoorziening aftrekken bij het berekenen van hun fiscale winst. Ook voor hen geldt dat de forfaitaire bijtelling hierdoor niet hoger wordt.

75

“ KAN IK ALS BERIJDER MIJN ELEKTRICITEITSKOSTEN ONBELAST VERGOED KRIJGEN? ”

Heb je als berijder geen laadpaal of wallbox waarbij de kosten rechtstreeks aan de werkgever gefactureerd worden, maar betaal je het elektriciteitsverbruik van je auto zelf, dan mag je fiscaal met je werkgever overeenkomen dat je de werkelijk verbruikte elektriciteit voor de auto van de zaak tegen kostprijs doorlevert aan je werkgever. Ook de kosten van een meter om het feitelijke verbruik te kunnen vaststellen, behoren dan tot die kostprijs. Zo'n overeenkomst levert dan geen belast loon op voor de werknemer.

Als een werkgever een laadpaal betaalt voor een eigen auto van de werknemer, geldt deze fiscale goedkeuringsregeling niet. In dat geval kan de werkgever voor de totale autokosten niet meer onbelast vergoeden dan € 0,19 per gereden zakelijke kilometer. De kosten voor de elektriciteit zijn inbegrepen in die onbelaste vergoeding, net zoals bij een benzine- of dieselauto de brandstofkosten bij die kilometervergoeding inbegrepen zijn.

76

“ HOEVEEL BPM ZIT ER OP EEN ELEKTRISCHE AUTO? ”

De bpm ('aanschafbelasting') op een nieuwe personenauto is afhankelijk van de CO₂-uitstoot van de auto. De vrijstelling van deze belasting voor de meeste zuinige auto's is nu beperkt tot uitsluitend de auto's zonder CO₂-uitstoot. Volledig elektrische auto's zijn daardoor ook in 2022 vrij van bpm-heffing. Met de wettelijke uitwerking van de maatregelen uit het Klimaatakkoord loopt die vrijstelling nog door tot en met 2024. Daarna geldt alleen het vaste basisbedrag van zo'n € 372. Op langere termijn zorgt de toename van het aantal elektrische auto's daarmee voor de vraag hoe de autobelastingen op langere termijn vormgegeven moeten worden. De bpm en de accijnsopbrengsten vallen immers grotendeels weg. Er wordt daarom onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van een nieuw stelsel van autobelastingen. Ook de kilometerbeprijzing wordt daarbij bekeken.

Voor de elektrische bestelauto's heeft de bpm-vrijstelling een gunstig neveneffect in de bijtelling. Ook een elektrische bestelauto heeft een bpm-vrijstelling. Vaak zal echter voor dieselbestelauto's ook een vrijstelling gelden: de bpm-ondernemersvrijstelling. De bpm-vrijstelling voor EV's heeft dan effectief geen invloed op de hoogte van de te betalen bpm. Maar de bpm-vrijstelling voor elektrische bestelauto's zorgt er wel voor dat er ook geen bpm in de kentekengegevens van de auto wordt vermeld. De catalogusprijs voor de bijtelling is dan een bedrag exclusief bpm, wat gunstig is voor de netto bijtelling. Bij dieselbestelauto's telt de bpm wel mee in de catalogusprijs voor de bijtelling.

77

“ VOOR WELKE AUTO'S GELDT HET MRB-NIHILTARIEF IN 2022? ”

In 2022 geldt er in de mrb een nihiltarief voor auto's met een CO₂-uitstoot van 0 gram/km. Dit betreft volledig elektrische auto's en waterstofauto's.

Via de wettelijke uitwerking van het Klimaatakkoord blijft het nihiltarief voor deze auto's ook van kracht in de periode 2023 tot en met 2024. In 2025 wordt het tarief dan een kwarttarief. Dit is inmiddels ook al wettelijk vastgelegd, al zijn tussentijdse wijzigingen nooit uit te sluiten.

78

“ WELK MRB-TARIEF GELDT ER VOOR PLUG-IN HYBRIDE AUTO'S? ”

Voor plug-in hybride auto's met een CO₂-uitstoot van niet meer dan 50 gram/km geldt in 2022 een tarief van de helft van het gebruikelijke tarief volgens de tabel op basis van het gewicht van de auto. Ook kan dan bij diesel plug-in hybrides een dieseltoeslag van toepassing zijn. Dit halftarief blijft volgens de wettelijke uitwerking van het Klimaatakkoord van toepassing tot en met 2024. De eerder al geplande stijging tot een driekwarttarief volgt pas in 2025. Vanaf 2026 geldt dan het normale tarief. Het door laten lopen van het halftarief is een stimuleringsmaatregel voor de markt voor gebruikte plug-in hybrides.

Daarnaast is het voor hybride bestelauto's van belang dat er een aftrek geldt op het gewicht van de auto. Die aftrek bedraagt 125 kg, wat ervoor zorgt dat de auto in een lagere tariefschijf valt. Hiervoor is vereist dat de elektrische energie voor een actieradius van ten minste 24 km

aaneengesloten stadsverkeer uitsluitend door een batterij of door een brandstofcel kan worden geleverd, danwel dat het piekvermogen van de voor de aandrijving bestemde elektromotor ten minste 15% van het maximumvermogen van de verbrandingsmotor bedraagt.

Deze zogenaamde gewichtskorting geldt niet meer voor personenauto's.

79

“ HOEVEEL MILIEU-INVESTERINGSAFTREK IS ER MOGELIJK VOOR EEN ELEKTRISCHE AUTO? ”

Milieu-investeringsaftrek (MIA) is een extra investeringsaftrek. Voor deze faciliteit wordt jaarlijks een lijst opgesteld: de zogeheten 'milieulijst'. Je vindt deze op www.rvo.nl. De zuinige diesel- en benzineauto's staan niet meer op deze lijst, de MIA op auto's is beperkt tot de investeringen in de meest zuinige techniek.

De uitzondering van de 'gewone' (kleinschaligheids)investeringsaftrek dat het bedrijfsmiddel niet ter beschikking mag zijn gesteld van derden, geldt voor de MIA niet. De MIA is daarom ook bij operational lease van toepassing en wordt toegekend aan de leasemaatschappij.

De MIA kent verschillende percentages van de aftrekpost. Soms wordt de aftrek ook beperkt tot een deel van de investering. Welk percentage en welke bovengrens van toepassing is, blijkt uit de milieulijst. Ook blijkt uit de exacte omschrijving in die lijst tot welk investeringsbedrag MIA verleend wordt. De investering moet binnen 3 maanden na het aangaan van de investeringsverplichting worden aangemeld bij de RVO.

De MIA geldt in principe alleen voor nieuwe, ongebruikte bedrijfsmiddelen. Wel is er inmiddels een regeling getroffen voor heel jonge auto's (met name voor zogenaamde demo's) van maximaal 6 maanden oud of met minder dan 6000 km. Deze komen nu, als dergelijke auto's in het jaar van aanschaf nog op de MIA-lijst staan, wél voor MIA in aanmerking.

Als je het bedrijfsmiddel waarop je MIA hebt gekregen, verkoopt binnen 5 jaar na het begin van het jaar waarin de aanschaf heeft plaatsgevonden, wordt de investeringsaftrek gedeeltelijk ongedaan gemaakt. Je moet dan een desinvesteringsbijtelling aangeven. Die bedraagt de verkoopprijs keer het percentage dat je bij aanschaf per saldo als milieu-investeringsaftrek hebt geclaimd.

Raadpleeg voor investering altijd de website www.rvo.nl voor de actuele milieulijst en de concrete productomschrijvingen. De lijst kan tussentijds gewijzigd worden en de regeling kan gesloten worden.

80

“ KOMT EEN ELEKTRISCHE AUTO IN AANMERKING VOOR DE INVESTERINGSAFTREK? ”

Personenauto's, ook elektrische, vallen er daarom alleen onder als ze voor beroepsvervoer worden gebruikt: in principe zijn dat taxi's of koeriersdiensten. Elektrische bestelauto's vallen wel volledig onder de investeringsaftrek als ook aan de andere eisen wordt voldaan: Het moet dan gaan om een bestelauto die door de ondernemer wordt gekocht of met een financial leasecontract wordt ingezet. De investeringsaftrek bedraagt maximaal 28% en is afhankelijk van het totaal bedrag aan investeringen in dat jaar..

“ WELKE SUBSIDIEREGELINGEN ZIJN ER VOOR EEN EV? ”

Naast fiscale regelingen zijn er ook subsidies mogelijk. Van subsidies van lokale of provinciale overheden vind je een overzicht op www.nederlandelektrisch.nl.

Vanuit de rijksoverheid geldt er een subsidie voor particuliere kopers van een nieuwe of gebruikte elektrische auto en voor particulieren die een nieuwe of gebruikte EV leasen. Deze Subsidieregeling Elektrische Personenauto's (SEPP) wordt uitgevoerd door RVO en kan via het digitale loket van RVO worden aangevraagd.

Voor 2022 zijn de subsidiebedragen voor elektrische personenauto's die aan de voorwaarden voldoen:

- Gebruikte elektrische personenauto koop of private lease = € 2.000
- Nieuwe elektrische personenauto koop of private lease = € 3.350

Om in aanmerking te komen voor subsidie zijn de belangrijkste voorwaarden:

- De 100% elektrische personenauto heeft een actieradius van minimaal 120 kilometer.
- De catalogusprijs is niet lager dan € 12.000 en niet hoger dan € 45.000.
- De auto is als elektrische personenauto geproduceerd en mag niet zijn omgebouwd tot elektrische auto.

Voor de SEPP geldt een jaarlijks vast te stellen subsidiebudget voor zowel nieuwe als gebruikte EV's. De regeling wordt gesloten zodra het budget is uitgeput.

Voor elektrische bestelauto's van de zaak is Subsidieregeling emissieloze bedrijfsauto's (SEBA) ingesteld. Ook deze regeling wordt uitgevoerd door RVO en kan via het digitale loket van RVO

worden aangevraagd. Het doel van deze subsidie is om ondernemers en non-profitinstellingen te stimuleren om nieuwe lichte emissieloze bestelauto's (type N1 en N2) aan te schaffen, zie de website van RVO en vraag 89 voor een nadere omschrijving

De subsidie bedraagt 10% van de netto catalogusprijs tot een maximum van € 5.000 per bedrijfsauto. Voor MKB-bedrijven is de subsidie zelfs 12%. Via de MKB-toets op de RVO website kun je beoordelen of de onderneming aan deze MKB-eis voldoet.

Een belangrijke voorwaarde voor de SEBA is dat de koop- of financial leaseovereenkomst nog niet definitief zijn mag zijn op het moment data je de subsidie-aanvraag indient. Je kunt dan nog afzien van koop als je toch geen subsidie krijgt. Je mag de (voorlopige) koop- of financial leaseovereenkomst niet eerder afsluiten dan op 1 januari 2022. Bovendien mag de auto op de datum van de aanvraag nog niet geleverd zijn en niet op je naam staan.

De SEBA geldt alleen voor een nieuwe bedrijfsauto. Voor deze regeling is een auto nieuw wanneer de datum eerste toelating, de datum tenaamstelling op naam van de aanvrager van subsidie én de datum waarop de bedrijfsauto voor het eerst op kenteken is geregistreerd gelijk zijn. Controleer dit dus goed op het kentekenbewijs. Bewaar alle stukken goed en zorg dat de auto minimaal 3 jaar op jouw naam blijft staan.

“ VOOR WELKE AUTO’S KAN IK PROFITEREN VAN DE VERSNELDE AFSCHRIJVING? ”

Op sommige soorten investeringen mag je afwijkend afschrijven. Dat geldt voor milieu-investeringen en investeringen door startende ondernemers. Voor starters moet het dan wel gaan om investeringen waarop de gewone kleinschaligheidsinvesteringsaftrek van toepassing is, vooral bestelauto's dus.

De afschrijving mag 'willekeurig' plaatsvinden, dat wil zeggen dat je niet aan de normale afschrijvingsregels hoeft te voldoen. Het voordeel is dan een liquiditeits- en rentevoordeel: door de snellere afschrijving betaal je in dat jaar minder belasting. Maar soms kan het ook voordelig zijn de afschrijving te verdelen over meerdere jaren. In elk van de jaren kun je de afschrijving dan van de belasting in de hoogste tariefschijven aftrekken. Omdat de afschrijving niet jaarlijks even hoog hoeft te zijn, kun je er ook voor kiezen precies dát bedrag af te schrijven waarmee je optimaal gebruik maakt van de tariefgrenzen en andere regelingen die gekoppeld zijn aan het winst- of inkomensniveau.

De milieu-investeringen die voor deze willekeurige afschrijving in aanmerking komen, kun je voor maximaal 75% willekeurig afschrijven. Je vindt deze investeringen op de zogenaamde milieulijst, die jaarlijks door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland gepubliceerd wordt op www.rvo.nl. Deze lijst wordt ook wel de VAMIL-lijt genoemd.

Let erop dat het voor toepassing van deze regeling nodig is de investering binnen 3 maanden na het aangaan van de verplichtingen te melden via het elektronische loket van RVO.

Raadpleeg voor investering altijd de website www.rvo.nl voor de actuele milieulijst en de concrete productomschrijvingen.

“ KRIJG IK BIJTELLING VOOR GEBRUIK VAN EEN DEELAUTO? ”

De VNA, de vereniging van Nederlandse autoleasemaatschappijen, heeft afspraken met de belastingdienst gemaakt over de bijtelling bij flexibele leaseproducten. Naast een regeling voor tijdelijk vervangende leasevoertuigen heeft de VNA met de belastingdienst afspraken gemaakt over privégebruik van deelauto's.

Bij de deelauto moet je denken aan een leaseauto die naast het zakelijke gebruik ook door verschillende werknemers tegen vergoeding gebruikt mag worden voor privéritten. Administratief zou het heel bewerkelijk zijn als in die gevallen een tijdsevenredige fiscale bijtelling voor privégebruik berekend zou moeten worden. Die bijtelling kan dan ook achterwege gelaten worden als voldaan wordt aan de afspraken uit de zg. Brancheregeling Privégebruik Deelauto.

Kern van die regeling is dat de gebruiker van de auto een zakelijke, marktconforme huurprijs betaalt. De werkgever treedt dan op als verhuurder en stelt de auto in dat geval niet ter beschikking in de zin van de bijtellingswetgeving.

Het gebruik van de deelauto moet door de werkgever aangetoond kunnen worden, op zo'n manier dat inzichtelijk is in welke perioden de deelauto is gebruikt en hoeveel kilometers per rit zijn gereden. Dat kan bijvoorbeeld aan de hand van een ritregistratiesysteem dat voorzien is van een certificaat van de Stichting Keurmerk Ritregistratiesystemen. Van de privé gereden kilometers moet een administratie bijgehouden worden waaruit blijkt door welke werknemers in welke perioden de auto is gebruikt en dat aan deze werknemers een markconform huurtarief in rekening gebracht is.

“ IS EEN **MOBILITEITSBUDGET** VOOR MIJ EEN GOEDE OPLOSSING? ”

Voor mobiliteitsbudgetten bestaat geen afzonderlijke fiscale regeling. Dat betekent dat per onderdeel (bijvoorbeeld de kosten voor OV, fiets, taxi, auto van de zaak of de kilometervergoeding voor een privéauto) bekeken moet worden welke fiscale regels hierop van toepassing zijn. Een eventuele uitbetaling van een resterend deel van het budget is belast loon voor de werknemer.

Huur of lease je als werknemer met je mobiliteitsbudget zelf een auto, dan is daarop in principe de bijtelling niet van toepassing. Als het qua voorwaarden goed is ingericht, kan het budget in zo'n situatie voor een deel onbelast gebruikt worden. Je kunt dan namelijk gebruik maken van de mogelijkheid van een onbelaste kilometervergoeding van € 0,19 per kilometer. Om als werknemer te kunnen bepalen of een budget voor jou een goede oplossing is, kijk je eerst naar het budget dat je krijgt. Dat budget kun je gedeeltelijk onbelast gebruiken voor bijvoorbeeld OV-reizen en zakelijke en woon-werkritten die je declareert tegen € 0,19 per kilometer. Misschien valt er ook nog een deel in de vrije ruimte van de werkkostenregeling. Het restant is belast loon. De loonbelasting daarover trek je af van het bruto budget. Maar je bespaart je ook de belasting over de bijtelling die je anders gehad zou hebben. Die kun je dan optellen bij je besteedbare budget. De uitkomst van deze optelsom bepaalt de financiële ruimte die je hebt voor je vervoer, bijvoorbeeld met een private leaseauto.

Binnen een mobiliteitsregeling komt het overigens ook voor dat werkgevers binnen de financiële kaders van het beschikbaar gestelde budget de keus bieden om te kiezen voor een auto of fiets van de zaak. Kies je daar als werknemer voor, dan gelden de gewone bijtellingsregels. Of dat gunstig is, hangt sterk van de persoonlijke situatie af. Zeker als het gaat om een bijtellingskorting voor een EV of om een 7% bijtelling voor de fiets van de zaak kan dit een voordelige keus zijn.

“ GELDT DE **BIJTELLING** OOK BIJ PRIVATE LEASE? ”

De bijtelling kan volgens de wet ook van toepassing zijn als de werkgever alle kosten van een auto van de werknemer betaalt. De vraag is echter wanneer er sprake is van het betalen van autokosten. Die vraag is vooral belangrijk als de werknemer zelf een auto leaset via een privéleasecontract en van de werkgever een mobiliteitsbudget ontvangt. Om die onduidelijkheid weg te nemen heeft VNA, de Vereniging van Nederlandse Leasemaatschappijen, voor haar leden en relaties met de belastingdienst de bijtellingsaspecten van privélease verduidelijkt. Dit overleg van VNA met de belastingdienst leverde de volgende tekst op:

“Een privéauto - of die nu geleast is of niet – kan in bepaalde, uitzonderlijke gevallen worden aangemerkt als een auto van de zaak. Onder andere voor de combinatie privélease en mobiliteitsbudget is het van belang te weten hoe dit zit.

Wanneer niet?

Als de werknemer een autokostenvergoeding ontvangt van (maximaal) € 0,19 per zakelijk verreden kilometer is er geen sprake van het ter beschikking stellen van een (lease) auto: geen bijtelling dus. Dit geldt ook als een eventueel surplus van het mobiliteitsbudget als loon in geld wordt aangemerkt en als zodanig wordt uitbetaald.

Wanneer wel?

Bijtelling is wel aan de orde zodra er sprake is van een integrale kostenvergoeding van de auto (eventueel verminderd met een bedrag voor privégebruik). Daarvan is bijvoorbeeld sprake als (nagenoeg) alle leasekosten worden vergoed. Ook bij een (veel) hogere vergoeding van zakelijke kilometers dan € 0,19 cent kan sprake zijn van een integrale kostenvergoeding.

Conclusie

In de standaardsituatie waarbij een mobiliteitsbudget wordt ingezet om een kilometervergoeding van € 0,19 per kilometer te betalen voor zakelijke ritten en woon-werkverkeer, en het restant van het budget als brutoloon wordt aangemerkt, is het autokostenforfait (de “bijtelling”) niet van toepassing op een privéleaseauto”.

86

“ HOEVEEL BIJTELLING GELDT ER VOOR EEN FIETS VAN DE ZAAK? ”

Vanaf 2021 geldt er per jaar een vaste bijtelling van 7% van de consumentenadviesprijs. Die forfaitaire bijtelling geldt zowel voor een gewone fiets als voor een e-bike en speed pedelec. Wil je gebruik maken van deze regeling, dan moet de fiets ‘ter beschikking zijn gesteld’. De fiets blijft dan dus eigendom van je werkgever of van de leasemaatschappij. Een overname na afloop van de gebruiksduur of het leasecontract is daarbij mogelijk. Neem je de fiets over tegen een lagere prijs dan de marktwaarde, dan is het verschil belast loon.

Gebruik je de fiets voor woon-werkverkeer, dan gaat de belastingdienst ervan uit dat je de fiets ook privé gebruikt. Een tegenbewijsregeling zoals bij een auto of bestelauto is bij de fiets niet mogelijk.

87

“ HOE WERKT EEN CAFETARIAREGELING? ”

De term ‘cafetariaregeling’ is de benaming voor het omruilen van belast brutoloon voor andere vormen van loon, bijvoorbeeld secundaire arbeidsvoorwaarden zoals een auto of fiets van de zaak. Dat is vooral voordelig als de verlaging van het brutoloon meer fiscaal voordeel oplevert dan er aan belasting voor terugkomt over de secundaire arbeidsvoorwaarde.

Gebruik van een cafetariaregeling voor een door de werkgever beschikking gestelde fiets van de zaak met een bijtelling van 7% voor het privégebruik kan daarmee voordelig zijn. Dat geldt ook voor een elektrische auto van de zaak met een verlaagde bijtelling.

Fiscaal zitten er aan het gebruik van een cafetariaregeling wel de nodige voorwaarden voor het realiteitsgehalte van de verlaging van het brutoloon. Een cafetariaregeling vraagt daarom om de nodige zorgvuldigheid qua invoering.

88

“ KAN IK BIJ EEN FIETS VAN DE ZAAK NOG REISKOSTENVERGOEDING KRIJGEN? ”

Gebruik je de door je werkgever ter beschikking gestelde fiets voor zakelijke ritten of woon-werkverkeer, dan voorziet je werkgever op die manier in vervoer. Voor die ritten is het dan niet mogelijk om ook een reiskostenvergoeding te ontvangen. Wel kun je een reiskostenvergoeding ontvangen voor reizen die je op een andere manier dan met de fiets of ander ter beschikking gesteld vervoermiddel maakt. Wel moet je dat andere gebruik dan kunnen aantonen. De combinatie van een fiets van de zaak met een auto van de zaak is overigens ook mogelijk.

89

“ WAAROP KRIJG IK DE NIEUWE SUBSIDIEREGELING EMISSIELOZE BEDRIJFSAUTO’S? ”

Met deze zogenaemde SEBA-regeling stimuleert het kabinet om te investeren in nieuwe elektrische bestelauto's. Deze subsidie bedraagt 10% met een maximum van € 5.000. Voor MKB-bedrijven is deze subsidie vanaf 2022 verhoogd naar 12%. Zie voor meer details de website van RVO en het antwoord op vraag 81.

Typen bedrijfsauto's die subsidie krijgen

- Nieuwe volledig emissieloze bedrijfsauto's die alleen rijden door een elektromotor én vallend onder de voertuigclassificaties N1 of N2 tot een maximum gewicht van 4.250 kg. Dat mogen bijvoorbeeld stekker-elektrische of waterstof-elektrische bedrijfsauto's zijn.
- De netto catalogusprijs bij een voertuigcategorie N1 of de verkoopprijs zonder btw bij een voertuigcategorie N2, van de bedrijfsauto's moet € 20.000 of hoger zijn. De netto catalogusprijs is exclusief btw, inclusief bpm en opties die zijn aangebracht voor afgifte kenteken.
- Alleen voor elektrische bedrijfsauto's N1 met een typegoedkeuring voor lichte voertuigen geldt een WLTP actieradius van minimaal 100 km. Let op: het accupakket dat je kiest beïnvloedt de actieradius.
- Voor de overige elektrische bedrijfsauto's (voertuigcategorie N1 met een typegoedkeuring voor zware voertuigen en voertuigcategorie N2 tot 4.250 kg) geldt geen minimale actieradius waaraan de bedrijfsauto moet voldoen.

Deze regeling vraag je aan via de website van RVO. Let op: je mag op het moment van aanvraag de bestauto nog niet definitief gekocht hebben.

Pas je als ondernemer op de investering ook kleinschaligheidsinvesteringsaftrek, energie-investeringsaftrek (EIA) of milieu-investeringsaftrek (MIA) toe, dan kan dat gewoon naast de SEBA. Het bedrag van de SEBA komt echter wel in mindering op het investeringsbedrag waarvoor je EIA of MIA kunt aanvragen.

“ OP WELKE AUTO’S KRIJG IK INVESTERINGSAFTREK? ”

Investeringsaftrek is een extra aftrekpost als je als ondernemer investeert in bedrijfsmiddelen.

De basisaftrekpost van de investeringsaftrek betreft de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek.

Daarnaast kan ook voor specifieke investeringen ook energie-investeringsaftrek of milieu-investeringsaftrek van toepassing zijn.

De kleinschaligheidsinvesteringsaftrek wordt verleend op investeringen vanaf € 450. Onder dat bedrag is de investeringsaftrek niet van toepassing. Wel mag je die kosten dan in één keer van de winst aftrekken.

Deze investeringsaftrek is een extra aftrek en staat los van de boekwaarde van het bedrijfsmiddel.

De investeringsaftrek beïnvloedt het bedrag van de afschrijving daarom niet.

De kleinschaligheidsinvesteringsaftrek geldt niet voor alle investeringen: Personenauto's zijn van de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek uitgezonderd, behalve als ze bestemd zijn voor het 'beroepsvervoer over de weg' (vooral taxi's).

Ook is van belang dat deze vorm van investeringsaftrek niet geldt voor auto's die worden verhuurd aan derden.

De hoogte van de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek kun je aflezen in de tabel achter in dit boekje.

Als de bedrijfsmiddelen worden verkocht binnen 5 jaar na het begin van het jaar waarin de aanschaf heeft plaatsgevonden, wordt de investeringsaftrek gedeeltelijk ongedaan gemaakt. Dit gebeurt door het aangeven van een desinvesteringsbijtelling ter grootte van het percentage dat destijds als investeringsaftrek is geclaimd, vermenigvuldigd met de verkoopprijs.

VOORBEELD 1

Yousef kauft dit jaar een bestelauto aan voor zijn eenmanszaak. De prijs exclusief btw en bpm is € 25.000.

Zijn investeringsaftrek: $28\% \times € 25.000 = € 7.000$

VOORBEELD 2

Bertine kauft voor haar onderneming 3 identieke bestelauto's aan à € 25.000. Ook investeert zij dit jaar in een pand van € 350.000.

Haar investeringsaftrek: $(3 \times € 25.000 + € 350.000) \times 0\% = € 0$

Naast de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek kan er voor sommige investeringen ook milieu-investeringsaftrek (MIA) of energie-investeringsaftrek (EIA) van toepassing zijn. Dat zijn extra faciliteiten voor investeringen in milieuvriendelijke en energiezuinige bedrijfsmiddelen. Voor de MIA en de EIA wordt jaarlijks een lijst gepubliceerd op www.rvo.nl. Voor de op die zogenaamde milieulijst resp. energielijst vermelde investeringen krijgt de ondernemer dan de MIA of de EIA. Dat zijn extra fiscale aftrekposten boven op de afschrijvingslasten en de kosten van bepaalde investeringen. De mogelijkheden betreffen vooral bestelauto's en vrachtauto's. Zie ook de voorbeelden achter in dit boek.

De MIA- en EIA-investeringen moeten binnen 3 maanden bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland worden aangemeld. Raadpleeg voor je investeert altijd de actuele lijsten, te vinden op www.rvo.nl.

“ WAT DOE IK MET **INVESTERINGSAFTREK** RONDOM DE JAARWISSELING? ”

Het percentage investeringsaftrek is afhankelijk van het totale investeringsbedrag in een bepaald jaar. Als er dit jaar al veel investeringen zijn geweest, kan het zinvol zijn de investering uit te stellen tot volgend jaar. Als verwacht wordt dat er volgend jaar veel geïnvesteerd zal worden, kan een deel van de investeringen juist beter naar voren gehaald worden. Hierdoor kunnen de aftrekpercentages van de investeringsaftrek optimaal benut worden.

Voor het bepalen van het percentage investeringsaftrek is van belang:

- de datum van het aangaan van de verplichtingen: het tekenen van de order of de opdrachtbevestiging.

Je kunt de aftrekpost nog in hetzelfde jaar te gelde maken:

- als het bedrijfsmiddel in dat jaar in gebruik wordt genomen; of
- voor zover er een aanbetaling heeft plaatsgevonden.

De aanbetaling kan voor de ondernemer die de investering doet ook nog een ander aspect hebben: als hem daarvoor een factuur wordt uitgereikt met btw, kan hij de btw in dat tijdvak alvast terugvragen. De leverancier moet er daarbij wel op letten dat hij op het moment van uitreiken van de factuur ook de btw al moet afdragen.

“ HOE SNEL MAG IK EEN AUTO **AFSCHRIJVEN**? ”

Bij aanschaf van een auto in de onderneming moet je de auto voor de aanschafprijs op de balans opnemen. Deze aanschafprijs is exclusief btw als je deze btw terug kunt vragen. Ook de bpm op een bestelauto wordt door ondernemers niet geactiveerd, omdat zij vrijgesteld zijn van bpm. De investeringsaftrek is een extra aftrekpost en wordt daarom niet in mindering gebracht op deze aanschafprijs.

Vervolgens moet een inschatting worden gemaakt van de gebruiksduur en de restwaarde. De gebruiksduur zal sterk afhangen van het soort onderneming en de vraag hoe intensief de auto wordt gebruikt. Voor bijvoorbeeld een koeriersbedrijf zal dat anders liggen dan voor een ondernemer met een lokale klantenkring. Het verschil tussen de aanschafprijs en de restwaarde wordt vervolgens in gelijke delen verdeeld over de gebruiksduur.

Het versnellen van de afschrijving door op basis van een vast percentage van de boekwaarde af te schrijven mag slechts in uitzonderingssituaties. Wel kan op bepaalde bedrijfsmiddelen (milieu-investeringen) en door startende ondernemers willekeurig afgeschreven worden.

Bij het bepalen van de jaarlijkse afschrijving geldt er ook een bovengrens: Voor personen- en bestelauto's geldt een maximale jaarlijkse afschrijving van 20% van de aanschafwaarde. Bij een normale restwaarde levert dit meestal geen beperking op. Maar bij hoge kilometrages en lage restwaarden kan het nadeel van deze afschrijvingsbeperking zijn dat de afschrijving pas in een later jaar afgetrokken mag worden.

De afschrijving komt in aftrek op het belastbare resultaat van de onderneming. Een eenmanszaak, vennootschap onder firma, maatschap en commanditaire vennootschap wordt belast met inkomstenbelasting, oplopend tot 49,5% (exclusief de MKB-winstvrijstelling). B.V.'s en N.V.'s worden belast met vennootschapsbelasting, oplopend tot 25,8% in 2022.

VOORBEELD

Annie kauft dit jaar een bestelauto aan met een aanschafwaarde van € 21.400 exclusief bpm en btw.

De restwaarde wordt geschat op € 11.000 na afloop van de gebruiksduur van 3 jaar.

De afschrijving per jaar bedraagt dan:

Aanschafprijs	€ 21.400
Restwaarde	€ 11.000
Totale afschrijving	€ 10.400
Afschrijving per jaar	€ 3.467

Annie heeft hierbij geen last van de beperking van de afschrijvingsmaximering tot 20% van de aanschafwaarde. Dat kan echter wel het geval zijn bij een kortere looptijd of een lagere restwaarde, bijvoorbeeld bij een groter jaarlijks kilometrage.

93

“ VAN WELKE FACILITEITEN KAN IK ALS STARTENDE ONDERNEMER GEBRUIK MAKEN? ”

In de eerste drie jaren van de onderneming geldt – als je als ondernemer minimaal 1.225 uur per jaar in je onderneming werkt – een extra fiscale aftrekpost onder de noemer “ondernemersaftrek”. Deze extra aftrekpost voor starters staat bekend als “startersaftrek”. Deze extra aftrek bedraagt ruim tweeduizend euro per jaar. Mis je een jaar extra aftrek doordat je niet aan de ureneis voldoet, dan kun je dat in het vierde of vijfde jaar nog inhalen.

Preciezer gezegd: als een ondernemer in een of meer van de vijf voorafgaande kalenderjaren geen ondernemer was en in die jaren nog niet meer dan tweemaal zelfstandigenaftrek heeft geclaimd, mag in het lopende jaar de zelfstandigenaftrek verhoogd worden met de startersaftrek.

Op investeringen in de jaren waarin de startersaftrek van toepassing is, mag “willekeurig” worden afgeschreven. Ook is willekeurige afschrijving mogelijk op investeringen in het daaraan voorafgaande jaar. Wel geldt als voorwaarde dat op deze investeringen kleinschaligheidsinvesteringsaftrek geclaimd kan worden. Hierdoor geldt de willekeurige afschrijving niet voor de meeste personenauto's (tenzij gebruikt voor beroepsvervoer zoals bij taxibedrijven). Ook geldt het maximumbedrag van de investeringsaftrek als “plafond” voor het bedrag aan willekeurige afschrijving in dat jaar.

Tip: “Willekeurig” hoeft niet per definitie “versneld” te betekenen. Voor veel starters kan het zinvol zijn de afschrijvingen zo over de jaren te spreiden dat er optimaal wordt geprofiteerd van de (verwachte) belastingtarieven. De aftrekpost van de afschrijving kan dus ook uitgesteld worden tot jaren waarin de winst in een hogere schijf valt.

94

“ WAT WORDT VERSTAAN ONDER BOEKWINST? ”

Door de afschrijving op een auto neemt de boekwaarde van de auto af. De boekwaarde is het bedrag waarvoor de auto nog op de balans van de onderneming staat. Als je auto vervolgens verkoopt voor een hoger bedrag dan deze boekwaarde, is er sprake van boekwinst. Een andere situatie is dat de geplande looptijd niet wordt volgemaakt en dat de auto eerder wordt afgestoten. Doordat de fiscale afschrijving vaak niet parallel loopt aan het werkelijke waarde verloop, kan ook dan boekwinst ontstaan. Er kan ook sprake zijn van een boekverlies. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn bij een te hoog ingeschatte restwaarde. Dit verlies is dan alsnog aftrekbaar op het moment waarop dit verlies geleden wordt.

De boekwinst wordt in de eerste plaats belast op het moment dat deze wordt gerealiseerd door verkoop van de auto. Maar ook zonder ‘echte’ verkoop kan er sprake zijn van belaste boekwinst.

Dat is bijvoorbeeld het geval als de auto wordt overgedragen vanuit de onderneming naar het privévermogen. Bij een B.V. is dat eigenlijk ook gewoon een verkoop. Bij een eenmanszaak ligt dat moeilijker. Herziening van de keuze voor ondernemings- of privévermogen is dan alleen toegestaan bij ingrijpend gewijzigde omstandigheden. Denk bijvoorbeeld aan de situatie dat je je zakelijk geboekte auto voortaan alleen nog maar privé gaat gebruiken. De auto wordt dan vanuit het ondernemingsvermogen overgeboekt naar het privévermogen. Daarbij kan boekwinst ontstaan.

95

“ KAN IK DE BOEKWINST MEENEMEN NAAR EEN NIEUWE INVESTERING? ”

Het is fiscaal toegestaan de boekwinst die behaald wordt bij de verkoop van de ene auto als eerste afschrijving af te boeken op de boekwaarde van een nieuwe auto. Dit voorkomt fiscale afrekening over de boekwinst. In fiscaal jargon heet dit de toepassing van de herinvesteringsreserve.

De termijn voor het afboeken van de boekwinst op de nieuwe investeringen is ruim drie jaar: de vervangende investeringen moeten namelijk gedaan zijn in het jaar waarin de oude auto is verkocht of in de drie daaropvolgende jaren.

Als de auto niet in het jaar zelf wordt vervangen, wordt op de fiscale balans die bij het einde van dat boekjaar wordt opgemaakt een zogenaamde “herinvesteringsreserve” opgenomen. Deze mag gedurende bovengenoemde termijn blijven bestaan, zolang je tenminste het voornemen blijft houden om tot herinvestering over te gaan. Is dat voornemen niet meer aanwezig, dan valt de reserve vrij en wordt het bedrag daarvan belast als winst.

Voor zover de boekwinst is ontstaan door de willekeurige afschrijving, mag deze niet worden afgeboekt op de boekwaarde van de nieuwe auto.

Bij auto's met grijs kenteken hoeft deze afboeking van de boekwinst overigens geen gevolgen te hebben voor de investeringsaftrek: deze mag gewoon berekend worden over de normale aanschafprijs. Voorwaarde is wel dat je er mee instemt dat de desinvesteringsbijtelling ook wordt berekend over de daadwerkelijke verkoopprijs in plaats van over de boekwaarde. Overigens hoeft deze regeling niet altijd voordelig te zijn, omdat bij een hoger investeringsbedrag een lager percentage investeringsaftrek kan gelden.

Het is toegestaan dat je de boekwinst bij de verkoop van een auto afboekt op de boekwaarde van andere investeringen, ook als dat niet een nieuwe auto betreft. Wel moet het dan gaan om vervangende investeringen met een afschrijvingsduur van maximaal tien jaar. Ook mag door de afboeking de boekwaarde van de nieuwe investering niet lager worden dan die van de verkochte auto.

Tip: Bij een omschakeling van auto's in eigen beheer naar operational lease (al dan niet met sale-and-lease-back), kan deze herinvesteringsreserve een belangrijke belemmering wegnemen.

96

“ WAT IS OPERATIONAL LEASE? ”

Met operational lease krijg je in wezen het gebruiksrecht van een auto. Centraal daarbij staat dat de lessee de auto wil gebruiken: Het is de gebruiker niet te doen om het verwerven van de eigendom van de auto. Het restwaarderisico ligt bij de leasemaatschappij (lessor).

Een groot deel van de leasecontracten in Nederland betreft contracten op basis van zogenaamde ‘gesloten calculatie’. Er vindt dan, behalve eventuele verrekening van meer- of minderkilometers, achteraf geen afrekening meer plaats op basis van de werkelijke kosten. Meestal wordt hierbij de mogelijkheid van hercalculatie opengelaten als het aantal gereden kilometers meer dan een overeengekomen percentage afwijkt van het aantal contractkilometers. Leasing op basis van volledige ‘open calculatie’ is echter ook mogelijk. Er wordt dan achteraf afgerekend op basis van de werkelijke uitkomsten.

Evenals bij financial lease is het ook bij operational lease mogelijk het onderhoud desgewenst buiten de leasetermijn te houden. Er is dan sprake van netto operational leasing.

Fiscaal ben je bij operational lease niet aan te merken als eigenaar van de auto. Je mag niet afschrijven op de auto. Uiteraard kun je de betaalde leasetermijnen wel aftrekken van je belaste resultaat.

97

“ WAT IS FINANCIAL LEASE? ”

Kies je voor financial lease, dan heb je een leasevorm waarbij je als gebruiker (lessee) het economische belang bij de auto hebt. Het leasecontract heeft dan veel weg van een financieringsovereenkomst. Dat kan fiscaal voordelig zijn: je kunt op de auto afschrijven en je kunt mogelijk investeringsaftrek (op een bestelauto) claimen.

Het restwaarderisico ligt in principe bij de lease

Overigens houdt financial lease niet per definitie in dat de kosten van het onderhoud niet in de leasetermijn zijn meegenomen. Is het onderhoud wel bij de leasetermijn inbegrepen, dan is er sprake van zogenaamde ‘financial service leasing’. Ook kan er sprake zijn van een afzonderlijk servicecontract voor reparaties, onderhoud en banden.

In de praktijk komen soms tussenvormen voor. Deze contracten moeten fiscaal altijd herleid worden tot óf een operational lease óf een financial lease. Dat gebeurt door vast te stellen wie het economisch belang / het restwaarderisico bij de auto heeft.

98

“ WAT HEEFT DE VOORKEUR: KOPEN OF LEASEN? ”

Welke vorm van financiering van het autogebruik voor jou als ondernemer het meest interessant is, hangt sterk af van je eigen situatie. Voor de afweging van aankoop met eigen middelen, financial lease of operational lease kun je gebruik maken van de volgende vuistregels.

Voor operational lease pleiten de volgende argumenten:

- Vermindering administratieve lasten
- Vermindering risico's (met name het restwaarderisico)
- Verbetering solvabiliteit door off-balance financiering als er geen sprake is van toepassing van de IFRS verslaggevingsregels
- Geen beslag op werkkapitaal

Voor financial lease pleiten:

- Fiscale faciliteiten zijn van toepassing
- Geen beslag op werkkapitaal
- Financiering van de auto is specifiek op auto afgestemd. Dit in tegenstelling tot financiering met ander vreemd vermogen
- Na afloop van de leasetermijn ben je eigenaar van de auto

Voor aanschaf met eigen middelen pleiten:

- Besparing op rente en kosten. De rente dient echter te worden afgezet tegen de opbrengsten die het werkkapitaal anders zou hebben opgebracht. De kosten dienen te worden afgewogen tegen de andere voordelen (beperking risico's / administratief gemak)
- Belang bij positieve restwaardeontwikkeling

Afhankelijk van het gewicht dat je aan de diverse argumenten toekent, zal de balans in het voordeel van één van de drie mogelijkheden doorslaan.

99

“ WANNEER KAN IK INVESTERINGSAFTREK KRIJGEN OP EEN GELEASETE AUTO? ”

Als het leasecontract wordt aangemerkt als financial lease, word je als lessee door de fiscus gezien als eigenaar van de auto. De auto activeer je daarbij op de fiscale balans. De bijbehorende schuld (de contante waarde van alle leasetermijnen) wordt op de passiefzijde van je balans opgenomen. Op het moment van het aangaan van de verplichtingen is ook kleinschaligheidsinvesteringsaftrek mogelijk, mits het om een bestelauto of een personenauto voor het beroepsvervoer gaat. Ook kan eventueel energie- of milieu-investeringsaftrek van toepassing zijn.

Bij operational lease heb je geen recht op kleinschaligheidsinvesteringsaftrek. Uiteraard kun je de leasetermijnen wel aftrekken van het resultaat van de onderneming. De leasemaatschappij kan in voorkomende gevallen echter ook bij een operational leasecontract de energie- of milieu-investeringsaftrek toepassen. Het fiscale voordeel kan vervolgens door de leasemaatschappij worden verwerkt in de leasetermijnen.

100

“ HEB IK RECHT OP **BPM-VRIJSTELLING** BIJ EEN **GELEASTE BESTELAUTO?** ”

Voor bestelauto's in de verhuur en shortlease krijgen leasemaatschappijen de bpm-vrijstelling ongeacht wie de feitelijke gebruiker van de auto is, mits het contract niet langer loopt dan 4 weken. Wordt de auto voor langere tijd gehuurd of geleased, dan kan de leasemaatschappij de bpm-vrijstelling toepassen als zij kan aantonen dat de gebruiker een ondernemer is die de auto voor meer dan 10% zakelijk gebruikt. Ook moet hierbij het btw-nummer opgegeven worden. De lessee dient voor het bewijs van het zakelijke gebruik en het btw-nummer een ondertekende verklaring te verstrekken aan de leasemaatschappij. Ook moet de leasemaatschappij een print van de controle van het opgegeven btw-nummer in haar administratie bewaren. Dat geldt ook voor een contract met de naam- en adresgegevens van de lessee, het kenteken van de auto en de duur van de overeenkomst.

BIJLAGE 1. BPM-TABEL 2022

De CO₂-afhankelijke tarieven voor personenauto's (andere dan plug-in hybride auto's) kunnen uit onderstaande tabel worden afgelezen.

Bij een CO ₂ -uitstoot van meer dan	maar niet meer dan	bedraagt de bpm het in kolom III vermelde bedrag, vermeerderd met het in kolom IV vermelde bedrag vermenigvuldigd met het aantal gram/km CO ₂ -uitstoot dat de in kolom I vermelde CO ₂ -uitstoot te boven gaat	
I	II	III	IV
0 gram/km	84 gram/km	€ 376	€ 1
84 gram/km	109 gram/km	€ 460	€ 62
109 gram/km	152 gram/km	€ 2.010	€ 137
152 gram/km	168 gram/km	€ 7.901	€ 224
168 gram/km	-	€ 11.485	€ 448

Voor dieselauto's wordt de uitkomst van de tabel verhoogd met een dieseltoeslag. Deze geldt boven 75 gram/km en kent een tarief van € 86,67 per gram CO₂-uitstoot.

Voor plug-in hybride personenauto's geldt onderstaande tabel:

Bij een CO ₂ -uitstoot van meer dan	maar niet meer dan	bedraagt de BPM het in kolom III vermelde bedrag, vermeerderd met het in kolom IV vermelde bedrag vermenigvuldigd met het aantal gram/km CO ₂ -uitstoot dat de in kolom I vermelde CO ₂ -uitstoot te boven gaat	
I	II	III	IV
0 gram/km	34 gram/km	€ 0	€ 24
34 gram/km	60 gram/km	€ 816	€ 84
60 gram/km	-	€ 3.000	€ 202

BIJLAGE 2. INVESTERINGS-AFTREK 2022

De kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (KIA) bedraagt in 2022:

Investerings totaal		Aftrek
Meer dan	Maar niet meer dan	
-	2.400	0
2.400	59.939	28%
59.939	110.998	€ 16.784
110.998	332.994	€ 16.784 minus 7,56% x (investerings totaal minus € 110.998)
332.994	-	0

BIJLAGE 3. VOORBEEDEN UIT DE MILIEU- EN ENERGIELIJST 2022

Belangrijke voorbeelden uit de milieulijst en de energielijst 2022 zijn:

Omschrijving	Aftrek	Code
Waterstof personenauto	45% MIA en VAMIL over 75%, beide over max. € 75.000	F 3109 (Milieulijst)
Zonnepanelen personenauto	36% MIA over max. € 100.000	D 3111 (Milieulijst)
Elektrische bestelauto, N1 of N2 categorie	45% MIA over investeringsbedrag minus € 11.000	G 3101 (Milieulijst)
Waterstof bestelauto, N1 of N2 categorie	45% MIA over max. € 125.000	G 3103 (Milieulijst)
Elektrische taxi < 9 personen	27% MIA over max. € 40.000	E 3105 (Milieulijst)
Elektrische taxi, 9 persoons of rolstoelvervoer	36% MIA over max. € 75.000	D 3106 (Milieulijst)
Waterstoftaxi, 9 persoons of rolstoelvervoer	45% MIA en 75% VAMIL, beide over max. € 125.000	F 3112 (Milieulijst)
Elektrische bus, M2 of M3 categorie	45% MIA over max. € 300.000	G 3108
Plug-in-hybridebakwagenchassis, trekker of bus	36% MIA en 75% VAMIL	A 3113
Elektrisch aangedreven L7e-voertuig of niet gekentekend voertuig	27% MIA over max. € 40.000	E 3114
Waterstofbus	45% MIA en 75% VAMIL	F 3115
Elektrische of waterstofvrachtwagen	45% MIA	G 3116
Elektrische of waterstofvrachtwagen	45% MIA	G 3116
Lichtgewicht laadbak voor bedrijfswagens tot GVW van 3.500 kg	45,5% EIA	241216 (Energelijsjt)
Bestelauto met halogeenvrije transportkoeling	36% MIA en VAMIL over 75%, beide over max. € 20.000	A 3191 (Milieulijst)
Zonnepanelen voor duurzame transportkoeling	45,5% EIA	251115 (Energelijsjt)
Speed-pedelec	27% MIA en 75% VAMIL	B 3118
Elektrische bakfiets	45% MIA en 75% VAMIL	F 3119

Raadpleeg voor de volledige lijsten de website www.rvo.nl

Dit is een uitgave van

